

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Σ' ΑΓΑΠΩ

ΜΕΡΣΕΔΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΔΑΝΙΗΛ (1824)

ΣΙΓΗ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΗΣΙΣ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΙΝ

ΟΙ ΙΠΠΟΙ ΕΝ ΣΥΡΙΑ

ΚΛΟΠΙΜΑΙΑ

Ο ΔΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

Ὅλος ὁ κόσμος ἤξεύρει, ὅτι πρὸ ὀλίγων ἔτι ἑκατονταετηρίδων, οἱ ἐπὶ θρησκευτικῇ ἑτεροδοξίᾳ ἐλεγ-
χθέντες ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ, καταδικάζοντο εἰς τὸν διὰ
τοῦ πυρὸς θάνατον. Πολλοὶ ὅμως δὲν συνέπεσαν ἴσως
νὰ γνωρίσωσι τὰς δικτυώσεις καθ' ἃς ἐξετελείτο ἡ
δαιμονιώδης αὕτη ποινή.

Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐν μιᾷ τῶν ἀπαισιῶν ἡμερῶν ἃς δια-
τρέχμεν, κινδυνεύοντες νὰ καυσταλισθῶμεν ὑπὸ τοῦ
περιέχοντος ἡμᾶς οὐρανίου πυρὸς, δὲν ἤξεύρω πῶς μὲ
ἦλθε νὰ ἀναγνώσω αὐτῆς τὴν περιγραφὴν μιᾶς ἐκ
τῶν καλουμένων ἐκείνων πράξεων τῆς πί-
στεως καὶ νὰ παραθέσω τὴν περίληψιν αὐτῆς εἰς
ποικίλην παραμυθίαν τῶν συμμαρτύρων μου.

Ὁ κοσμοκράτωρ Φίλιππος Β', ἐπανελθὼν εἰς Ἴσπα-
νίαν κατὰ μῆνα αὐγούστου τοῦ 1559, ἐπόθησε νὰ
πανηγυρίσῃ τὰ κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Ἐρ-
ρίκου Β' πρόσφατα αὐτοῦ κατορθώματα διὰ τελε-
τῆς δημοτελοῦς. Ὅθεν, ἐγερθέντος ἀμφιθεάτρου ἐν
τῇ πλατείᾳ τῆς πόλεως Βαλλασοῦ, ἐνώπιον τῆς
Ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου, ἐκρούσαν τῇ 6
πρωτῆ ὥρᾳ τῆς 8 ὀκτωβρίου, οἱ κώδωνες ὅλων τῶν

ἐκκλησιῶν καὶ πομπικὴ λιτανεὶα ἐξῆλθε. ἐκ τῶν
φυλακῶν τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως. Προεπορεύοντο τριά-
κοντα κατάδικοι, ὧν ἕκαστος ἐδορυφορεῖτο ὑπὸ δύο
ἀξιωματικῶν τοῦ Ἱεροδικείου· πλὴν τούτων δέ, οἱ
δεκατέσσαρες ἐξ αὐτῶν συνωδεύοντο ἕκαστος καὶ ὑπὸ
δύο μοναχῶν. Τινὲς τῶν καταδικῶν ἐμελανεμόνου
ἀπλῶς· οἱ δὲ ἄλλοι, περιβεβλημένοι σάκκον ἐκ κι-
τρίνου ἐριούχου, ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πῖλον κωνο-
ειδῆ, καὶ οἱ σάκκοι οὗτοι καὶ οἱ πῖλοι ἦσαν ἐξηνηθ-
σμένοι διὰ δαιμόνων καὶ ἄλλων φοβερῶν κοσμημά-
των, ὅλων περιλαμπῶν. Κατόπιν τῶν καταδικῶν ἤρ-
χοντο οἱ ἄρχοντες τῆς πόλεως, οἱ κοινοὶ δικασταί,
οἱ ἱερεῖς, οἱ εὐπατρίδαι ἔφιπποι μετὰ δὲ τούτους αἰ-
τοὶ οἱ ἱεροδίκαι, ὧν προηγεῖτο ἡ ἐρυθρὰ ἐκ δαμα-
σκηνοῦ σημαία τῆς Ἱερᾶς Ἐξετάσεως. Καὶ ὅπισθεν
τῆς πομπικῆς ταύτης παρατάξεως, συνωθεύοντο 200,
000 ἀνθρώπων, οἵτινες συνέρρουσαν ἀπανταχόθεν τοῦ
Κράτους ἵνα ἴδωσι τὸν μὲν βασιλεῶ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ
θρόνου, τοὺς δὲ αἰρετικούς· ἐπὶ τῆς πυρᾶς.

Οἱ ἱεροδικασταὶ κατέλαβον τὰς θέσεις αὐτῶν. Ἐν-
τός θεωρεῖου, ἐγερθέντος πλησίον τῶν ἱεροδικῶν, εἰσ-
ῆλθεν ὁ βασιλεὺς, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν συγ-
γενῶν, τῶν ξένων πρέσβειων καὶ τῶν μεγιστάνων τῆς
Αὔλης. Ἀντικρὺ τοῦ βασιλικοῦ θεωρείου εἶχε κατα-
σκευασθῆ ἱερὸν μακρὸν περίσπτον. Ἄμα δὲ καταρτισθεί-
σης οὕτω τῆς συνελεύσεως, εἰς τὸν ἐπισκόπων ἀπήγ-
γειλε τὸν καλούμενον Νόμον τῆς πόλεως μετ' ὃ ὁ
μέγας ἱεροδικὸς Φερνάνδος Βαλδέζ, ἀρχιεπίσκοπος
Σεντλλίας, προσελθὼν πρὸς τὸν βασιλεῶ, ἐγερθέντα
καὶ ἀνεκλύσαντα τὸ ξίφος, ἀνερῶνησεν αἰὶ Δ. Μ.
ὀμνυεῖ εἰς τὸν σταυρὸν τῆς σπαθῆς, ἐφ' ἧς εἰσίδεται
ἡ βασιλικὴ Αὐτῆς χεὶρ, ὅτι θέλει παρασχεῖ εἰς τὴν
Ἱερὰν Ἐξέτασιν πᾶσαν τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν
κατὰ τῶν αἰρετικῶν, τῶν ἀποστατῶν, καὶ πάντων
ὅσοι προστατεύουσιν αὐτοὺς, καὶ ὅτι θέλει ἀναζη-
τῆσαι καὶ καταδιώξει πάντα ὅστις ἤθελε πράξει ἢ
εἶπει τι κατὰ τῆς πίστεως. ἌΟμνύω», ἀπάντησεν
Φίλιππος καὶ ὑπέγραψε τὸν ὄρκον, ὅστις ἐπανελήθη
ἀμέσως ὑπὸ ἄλλης τῆς συνελεύσεως.

Τότε προσήχθησαν οἱ τριάκοντα κατάδικοι καὶ
ἀνεγνώσθη ἡ περὶ αὐτῶν ἀπόφασις. Δεκαεὶ ἐκρού-
σαντο μετανοήσαντες, ἀλλὰ διὰ τοῦτο δὲν ἀπηλλά-
σαντο πάσης ποινῆς· πολλοὺ γὰρ καὶ δεῖ. Οἱ μὲν κα-
εδικάζοντο εἰς διὰ βίου φυλάκισιν, οἱ δὲ εἰς πρόσ-
καιρον, πάντων δὲ ἐδημεύοντο αἰ περιουσίαι. Οὐδὲν
ἦττον οἱ δυστυχεῖς οὗτοι, γουνοστήσαντες, ἐξώμω-
σαν τὰς πλάνας αὐτῶν. Οἱ δὲ ἄλλοι δεκατέσσαρες,
καταδικασθέντες εἰς θάνατον, παρεδόθησαν αἰεσίως

εις τὴν πυρὰν. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν, ἐν τῇ φοβερᾷ ἐκείνῃ ἐσχάτῃ στιγμῇ, ἐτραύλισαν, λέξεις τινες μετανοίας, ἠξιώθησαν τῆς χάριτος τοῦ νὰ ἀπαγχονισθῶσι πρὶν ἢ τὰ σώματ' αὐτῶν ριφθῶσιν εἰς τὰς φλόγας. Δύο ὁμοῦς ἀπεποιήθησαν πᾶσαν παλινωδίαν, ὃ ἐξ εὐπατριδῶν ἔλκων τὸ γένος Δομινικανὸς ἱερεὺς Domingo de Roxas, καὶ ὁ Φλωρεντῖνος εὐπατριδῆς don Carlos de Seso, ὅστις ἐπὶ μακρὸν εἶχε διατελέσει εὐνοούμενος τοῦ Καρόλου Ε', τοῦ πατρὸς Φιλίππου τοῦ Β'. Ὁ Δομινικανὸς ἀναβάνων εἰς τὴν πυρὰν, ἠθέλησε νὰ ἐμιλήσῃ πρὸς τὸν λαόν· ἀλλ' ὁ βασιλεὺς διέταξεν ἀμέσως νὰ ἐπιστομισθῇ, τὸ δὲ φέμωτρον, τὸ φράξαν τὸ στόμα αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐσχάτης πνοῆς, ἠναλώθη μετὰ τοῦ θύματος. Ὁ οὐδὲν ἦττον ἀτρόμητος Φλωρεντῖνος Seso, διερχόμενος ἔμπροσθεν τοῦ βασιλικοῦ θωραείου ὅπως ἀνέβη ἐπὶ τῆς πυρᾶς· «Πῶς δύνασται, εἶπε πρὸς τὸν βασιλέα, νὰ θεωρῆς ἰδίους ὁμομασι πυρπολουμένους τοὺς ἀθώους ὑπηκόου, σου;» — «Καὶ ἂν ὁ υἱός μου ἦτο ἐξώλης οἶος σὺ, ἀπεκρίθη ὁ Φίλιππος, ἤθελον ἐγὼ αὐτὸς κομίσαι τὰ ζῦλα τὰ ἀναγκαῖα ἵνα λάβῃ τὸν δῖα τοῦ πυρὸς θάνατον».

Ἡ τελευταία ἀρχίσασα τῆς βῆ προινή ὄρα, ἐτελείωσεν εἰς τὰς δύο μ. μ. Τοιαῦται ἦσαν αἱ πανηγύρεις τοῦ κοσμοκράτορος Φιλίππου Β', καὶ αἱ χάριτες αὐτῶν ἐπεδαφίλειεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν πανηγύρειων τούτων.

Ἀλλὰ διακτὶ προσημαζόμενος εἶπον, ὅτι ὑπέμνησα ταῦτα εἰς ποικίλην παραμυθίαν τῶν συμμοκτύρων μου. Ἡ πρώτη τῶν παραμυθιῶν τούτων εἶναι, ὅτι ὁσπιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αἱ βῆσαι αὐτῶν ὡς ὑποφέροντες ἐκ τοῦ περιέχοντος ἡμᾶς οὐρανοῦ πυρὸς, ἐπιτρέπεται νὰ ἐλπίσωμεν ὅτι ἐπὶ τέλος δὲν θέλομεν πινηθῆναι ἐπ' αὐτοῦ, ὅπως τὰ ταλαιπώρα ἐκείνα θύματα ἐπὶ τῶν ἐπιγείων πυρῶν. Ὡς δευτέρω δὲ παραμυθίαν δύναμεθα νὰ καταλέξωμεν καὶ τούτου, ὅτι ἐν ᾧ οἱ Ἰσπανοὶ δὲν ἐπαύσαν φωνακκοῦντες κατὰ τῆς θεοβλαβείας τῶν μεσαιωνικῶν ἡμῶν προγόνων, καὶ τῶν ἡμετέρων δὲ τινες ἐξακολουθεῖσιν ὑποτονθορίζοντες τοιαῦτά τινα, ἢ θρυλουμένη ἐκείνη θεοβλάβεια οὐδέποτε ἐξετραχηλίσθη εἰς ἀγριότητα ὑποσπιδήποτε ἰσοφαιρίζουσαν πρὸς τὴν πρὸ μικροῦ ἱστορηθεῖσαν.

Καθ' ὅλην τὴν χιλιετὴ αὐτῆς σταδιοδρομίαν, ἢ ἐν Κωνσταντινουπόλει μοναρχία ἀπαξ μόνον ἐπέτρεψεν ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς εἰς θάνατον καταδίκης τοῦ ἱατροῦ Βασιλείου, τοῦ διασκευασάντος καὶ διαδόντος καθ' ὅλην τὴν Βουλγαρίαν τὴν αἵρεσιν τῶν λεγομένων Βογομύλων. Καὶ ταύτην δὲ τὴν πράξιν κατεδίκασε μετ' οὐ πολὺ ἢ ἡμετέρα ἐκκλησία διὰ τοῦ πατριάρχου Ἀντιοχείας Βαλααμῶνος, ἀποφηνάμενος, ὅτι ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἡμῶν νόμος οὐκ οἶδε σωματικὰς ποινὰς. Τί δὲ ἄλλως εἶνε ἢ μία καὶ μόνη αὐτῆς πλάκῃ, συγκρινομένη πρὸς τὰς μυριάδας τῶν θυμάτων ὅσα ἢ ἱερὰ τῆς Δύσεως Ἐξέτασις ἀνιβίβασεν ἐπὶ τῆς πυρᾶς ἐν δικαστήματι πολλῶν ἐκαιονταετηρίδων.

Κ. ΠΑΠΑΓΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

Ὁ μπάρμπα Τρέγκ ἤρχετο πρὸς τὸ μέρος αὐτῶν, ὑποδάκνων ἐν ἀνθος μεταξύ τῶν χειλέων αὐτοῦ, ἔχων τὰς χεῖρας ὀπισθεν καὶ στρέφων τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, διὰ νὰ φανῇ δῆθεν ὅτι δὲν τοὺς ἐβλέπεν. Ὅπισθεν τῶν χαμοδένδρων, ἐβήξεν. Ἐκείνοι τὸν εἶχον ἀκούσει, ἀλλ' οὐδὲως ἐταράχθησαν. Τούτοις εὖρε συμπελεγμένους, μετὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑγρούς, μετὰ τὰ χεῖλη βρέα καὶ φρίσσοντα. Καὶ κρύπτουσα τὴν ὄραϊαν αὐτῆς κεφαλὴν εἰς τὸ στήθος τοῦ Μοντβριάν ἢ Γενεβιέθῃ ἔλαγε μετ' ἀξιοκατρεύτου κινήματος θωπείας καὶ ὑποταγῆς:

— «ὦ! πάτερ, πόσον εἶμαι εὐτυχής! πόσον εἶμαι εὐτυχής!...»

— Τότε, ἀφοῦ εἶσαι εὐτυχής, θὰ εἶπῃ ὅτι συναινεῖ εἰς τὴν υἰοθέτησιν τῆς Μαγδαληνῆς... καὶ ἂν συνκινή εἰς τοῦτο, δὲν δύναται νὰ ἀμριβαλλῆς περὶ αὐτοῦ. Ἄς εἶνε ἐπιποτιμῶν νὰ ἐλάμβανεν ἄλλην τροπὴν ἢ ὑπόθεσιν. Καὶ τότε θέλετε νὰ σὰς νυμφεύσωμεν;

Ἐκ κοινῆς συμφωνίας, ὁ γαμος ὀρίσθη νὰ τελεσθῇ περὶ τὰ τέλη τοῦ ὁκτωβρίου.

Αἱ ἡμέραι αἵτινες τοὺς ἐχώριζον ἐκ τῆς ἐποχῆς ταύτης, παρεῖλθον ἐν τῇ γοητικῇ πάθους συμμεριζομένου ἀμφοτέρωθεν. Ὅταν ἠνυμφεύθησαν, ἀνεχώρησαν εἰς Ἰταλίαν καὶ Αἴγυπτον, ἔνθα ἤθελον νὰ διέλθωσι τὸν χειμῶνα καὶ ἔξω, ὡς πρότερον, ἐν πλήρει ὄνειροπολήσει, ἀπολαμβάνοντες εὐτυχίας τόσον ἰντελοῦς, ὥστε ἡ Γενεβιέθῃ, περίφοβος κέποτε, ἔλαγε καθ' ἑαυτήν:

— Ἡ εὐτυχία αὐτῆ εἶνε πολλή... Φοβούμαι, χωρὶς νὰ ἤξεύρω διακτὶ...

II

Τὸ Λαμότ-Φεϊλύ εἶνε πύργος ἱστορικὸς τοῦ Κάτω Βερρύ. Ὑπῆρξεν, ὡς εἶπομεν καὶ προηγουμένως, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἑκτοῦ αἰῶνος ἢ ἔδρα τῆς δυστυχῆς Καρλόττας δ' Ἀλβρέτ, τὴν ὑποῖαν μία ἰδιοτροπία τοῦ Λουδοβίκου ΙΒ' εἶχε νυμφεύσει μετὰ τοῦ Καίσαρος Βοργία, νόθου τοῦ Πάππα Ἀλεξάνδρου τοῦ Σ'. Ἐξ μῆνης μετὰ τὸν γάμον αὐτῆς, ἡ Καρλόττα δ' Ἀλβρέτ ἐγκατελείφθη ὑπὸ τοῦ Καίσαρος, ὅστις οὐδέποτε πλέον τὴν ἐπαύειδεν. Ἦτο τότε εἰκοσαετίας ἐν ἡλικίᾳ τριάνοντα δύο ἐτῶν ἀπέθανεν, ὀλίγα ἔτη μετὰ τὸ τραγικὸν τέλος τοῦ Βοργία, τὸν ὅποιον ἠγάπα μεθ' ὅλα ταῦτα. Εἶχε διαφυλάξει σίβας βαθύ πρὸς τὴν ἐνωτινὴ ἐκείνην ἐν τῇ ἀγνῇ καὶ νομιμόφρονι καρδίᾳ τῆς, καὶ μέχρι τῆς τελευταίας ἀναπνοῆς τῆς, τὸ πένθος τὸ ὅποιον ἐξέτεινε περὶ αὐτῆς, ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς, ἐν τῷ κἀνδρίῳ, ἐν τοῖς θρησκευτικαῖς

κοσμήμασι, ἐν τῷ ἐπιπέπῳ τῆς δρομάδος ἵππου τῆς, ἐν τῷ φορεῖῳ τῆς, τῇ ὑπενθύμιζε πάντοτε ἐκείνον τὸν ὅποιον ἀπέλεσε, τὸν μεγαλοπρεπῆ, πνευματώδη, ἀνδρείον καὶ ὠραῖον πρίγκηπα, οὐτινος ἠγνόει τὰ ἐγκατλήματ' αὐτοῦ, καὶ τὸν ὅποιον συνεχώρει διὰ τὴν ἐγκαταλείψιν τῆς.

Εἰς τὸ Λαμότ-Φεϊλύ τοῦτο ὁ Μοντβριάν ὠδήγησε τὴν σύζυγόν του μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν των ἐκ τοῦ γαμηλίου ταξιδίου. Ἦτο μὲν μάτιος, καὶ δὲν ἤξιζε τὸν κόπον νὰ μεταβῇ τις εἰς Παρίσιους, ὅθεν ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐφρευγεν ὅλη ἡ ἀριστοκρατία. Τὸ γηραιὸν ἐνδιαίτημα τοῦ Βερρύ μετὰ τοῦ ὠραϊοτάτου δάσους καὶ τῶν μεγάλων συνηρεφῶν δένδρων του, ὅθεν διήρχετο πλατύς ται ἰχθυοτρόφος ρυαξ, ὑπῆρχε κατοικία πλήρης γοητείας. Ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἐνδιαίτηματος τῆς Καρλόττας ἐσώζετο μόνον μία ἀρχαῖα κη-πύλη· οὔτε ἡ αἰρετὴ γέφυρα πλέον ὑπῆρχεν, οὔτε τὸ ὄδοντωτὸν μετ' ἐπάλλεων περιτείχισμα. Αἱ τάφροι ἐπίσης ἐπληρώθησαν. Ὁ χρόνος καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐσεβασθησαν ἐπίσης καὶ τὸν ὑψηλὸν πύργον (donjon) καὶ τὸ γοθητικὸν εἰκονοστάσιον, ἔνθα πλέον ἢ ἀπᾶξ προσῆλθον ἡ Καρλόττα, ὅπως ζήτηση παρὰ τοῦ θεοῦ τὸ ἄγροον, τὸ ἀπαιτούμενον ὅπως δυνήθῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν μονήρη βίον τῆς. Ἐξαιρουμένων τῶν ἐρειπίων τούτων, ἄτινα διεσώθησαν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως, ὅλα τὰ λοιπὰ, ὡς καὶ ἡ κατοικουμένη οἰκία, εἰσι νεωτέρας κατασκευῆς.

Ὅλα αὐτὰ διὰ τὴν Γενεβιέθῃν ἐγένοντο πρόξενα ἐκπλήξων ἀνὰ πᾶν αὐτῆς βῆμα.

Ὁ Ἐκτωρ εἶχε διαπραξῆς τρέλλαξ. Ὁ ἐπιπλοποιὸς καὶ ὁ ἀρχιτέκτων εἶχον λάθει ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ διευθετήσωσι τὰ ἐπιπλα, νὰ κερφώσωσι τάπητας, νὰ ἄρωσι μεσότοιχα, νὰ μεγεθύνωσι δωμάτια καὶ νὰ ἀνοίξωσι παράθυρα. Ἐξώθεν, ὁ γηραιὸς καὶ κατεργηρωμένος πύργος προσέδιδεν εἰς τὴν κατοικίαν σοβαρὰν ὄψιν, συμφωνοῦσαν ἀκριτὰ καλῶς πρὸς τὰς ἀναμνήσεις αὐτῆς διήγειρεν ὁ πύργος· ἀλλὰ μόλις εἰσῆρχετο τις, εὐρίσκετο ἐντὸς γοητευτικοῦ παραδείσου, πλήρους μυριῶν πολυτελῶν καὶ ἀθρῶν μικροτεχνημάτων, ἄτινα ἀρέσκουσιν εἰς τὰς γυναῖκας.

Ὁ Ἐκτωρ ἠθέλησεν, ἵνα ἡ Γενεβιέθῃ εὖρη ἐνταῦθα ὅτι θὰ τῇ παρεῖχον οἱ Παρίσιοι, καθότι, ὦν λίαν πεπειραμένος τοῦ βίου, καὶ συνεισθημένος εἰς τινὰς δαπάνας, ἐνόει κάλλιστα, ὅτι μετὰ τὸ ἐκτεσσαράκοντα ἢ τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδων φράγκων εἰσόδημά των, ὀφείλον νὰ κατοικῶσιν εἰς τὴν ἐξοχὴν τοὺς ἔξ μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Καὶ διὰ τοῦτο ἐπεθύμει, τόσον δι' ἑαυτὸν ὅσον καὶ διὰ τὴν Γενεβιέθῃν, νὰ καταστή τὸ Λαμότ-Φεϊλύ ἀρκούντως εὐάρεστος διαμονή, ὥστε ἢ ἐν αὐτῷ ζωῆ νὰ μὴ καταστῇ ἄχληρά.

Ὁ μπάρμπα Τρέγκ εἶχε κερδήσει τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς ἕνατον βίον τῆς θυγατρὸς του. Καὶ πράγματι, οὐδέποτε ἡ Γενεβιέθῃ εἶχε γνωρίσει τὰς στενοχωρίας τῆς ἐνδείας· ἀλλ' ὁ ἔμπορος τῶν ὀπλων εἶχεν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀπλότητι τοῦ κατ' ἐκτετακτοῦ ἀρχοῦ, καὶ δὲν ἐπῆρχετο ποτέ εἰς τὸν νοῦν τῆς νεανίδος, ὅτι ἄλλη τις ζωὴ ἦτο δυνατὴ δι' αὐτὴν μίαν ἡμέραν. Εὐρίθη

λοιπὸν αἰφνιδίως ἐν τῷ μέσῳ χλιδῆς καὶ πολυτελείας, καὶ ἀφθονίας ἀθρῶν καὶ καλλισθητῶν ἀντικειμένων, προσφόρων τῇ γυναικί, ἄτινα τὴν ἐγοήτευσαν τοσοῦτο μάλλον καὶ ἐπλήρωσαν τὴν εὐγενῆ καρδίαν τῆς καὶ εὐγνωμοσύνης, καθ' ὅσον ἐν πᾶσι τούτοις οὐδὲν ἐβλέπεν, εἰμὴ ἐμπνεύσεις ἐρωτος. Καὶ ὁ ἔρωτος τοῦ Ἐκτορος ἦτο ὁ πρότερος τῶν θησαυρῶν τῆς.

Ὁ κόμης ἠσθάνετο ἄρητον ἀπόλαυσιν ἐκ τῶν ἐκπλήξεων τῆς τούτων, περιάγων αὐτὴν ἀπὸ δωματίου εἰς δωμάτιον. Ἡ Γενεβιέθῃ εἶχε τὰς παρειὰς τῆς ἐρυθρὰς καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἤστραπτον, τὰ δάκρυα τῆς ἦσαν πλησιέστατα τῶν βλεφάρων τῆς. Ἐκρεμάσθη εἰς τὸν λαϊμὸν του.

— «ὦ! πόσον εἶσαι καλός... καὶ πόσον σὲ ἀγαπῶ!»

Καὶ ἐκείνος συσπῶν τὰς μελαίνας ὄψεις του καὶ τραχύνων τὴν φωνὴν του, ἔλεγε:

— Δὲν με φοβίσθη πλέον, κυρία;... Καὶ δὲν σὰς τὰ ἐδειξά ἀκόμη ὅλα... Ὑπάρχει ἀκόμη ἐκεῖ κάτω ὁ θάλαμος τοῦ Κυανοπόγονος...

— Ἐπιθύμουν πολὺ νὰ τὸν ἴδω.

— «ὦ! ἔλθετε λοιπὸν...»

Τὴν παρέσυρεν εἰς τινὰ πτέρυγα τῆς ἐπαύλειος μηκέτι ἐξερευνηθεῖσαν. Ἦτο τὸ ἰδιαιτέρον διαμέρισμα, τὸ προσδιωρισμένον διὰ τὴν Γενεβιέθῃν, ἀβρότερον καὶ μάλλον γυναικεῖον τῶν ὄσων τῆς εἶχε δεῖξει μέχρι τοῦδε. Εἰς τὸ βάθος ὑπῆρχεν ὁ κοιτῶν, μυστηριώδες ἀναχωρητήριον, μετὰ τρία παράθυρα εἰς τὸ δάσος, ἀλλὰ κενυμένον τόσον καλῶς ὑπὸ παχέων καὶ βαρέων παραπετασμάτων, ὥστε οὐδέποτε εἰσέδου ἐκεῖ μέσα αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες, καὶ πάντοτε ἐβασίλευε τὸ σκότος, τὸ ὅποιον ἀγαπᾷ τὰ φιλήματα καὶ τὰς θωπείας τῆς ἐρωτικῆς οἰκειότητος.

Παρεμέρισε τὰ παραπετάσματα, ἤνοιξε τὰ παράθυρα, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸν ἐξώστην. Μακρόθεν, πρὸς τ' ἀριστερὰ τοῦ δάσους, ἐξετεινετο πρὸ τῶν ὀμμάτων των ἡ ἐξοχή. Ὁ ἥλιος ἐκλινε πρὸς τὴν δύσιν του ἐν τῷ μέσῳ νεφῶν φωτεινῶν ἐκ τῆς λαμπρότητος τῶν ἀκτίνων του. Ἡ γῆ, κεκμηκυῖα, περιεσυλλέγετο. Ἦδη τὰ πτηνὰ εἶχον ἀπέλθει εἰς τὰς φωλεὰς των. Δὲν ἠκούοντο πλέον τὰ κελαδῆματά των, ἀλλὰ μόνον ὁ ἐκ τῶν πτερυγισμῶν αὐτῶν παραγόμενος ψίθυρος ἐν τῷ μέσῳ τῶν καταπρασίνων φυλλωμάτων. Ἡ Γενεβιέθῃ ἐστηρίχθη διὰ τῶν ἀγκῶνων τῆς ἐπὶ τῶν κιγκλίδων τοῦ ἐξώστου, ἀμέσως αἰσθανθεῖσα εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τῆς τὴν θλιβερὰν γαλήνην τῆς ἐσπέρας.

Ἡ ὄρασις ἐξετεινετο ἐπ' ἀπειρον. Ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους τοῦ δάσους ὑπῆρχε μία γαῖα χέρσος καλουμένη τῶν Σχωμοῦα, καὶ μετ' αὐτὴν γαῖα κεκαλυμμένη ὑπὸ θερισμοῦ, λειμῶνες ἀνθισμένοι καὶ δάση μαύρα.

Ἡ Γενεβιέθῃ ἐγνώριζε τὴν ἱστορίαν τῆς Καρλόττας δ' Ἀλβρέτ. Ὁ Ἐκτωρ τῆς εἶχεν εἶπει, ὅτι εἰς τὸ μέρος ὅπου ἡ νεκρὰ θούκισσα ἀπέθανεν, ἐμελλον νὰ κατοικήσωσι τὸ θέρος.

Τὴν Καρλότταν λοιπὸν ὠνειροπόλει, παρατηροῦσα εἰς τὸ σκότος, ὅπερ ἐπλήρου μυστηρίων καὶ μελαγχολίας τὴν ἔρημον ἐξοχὴν. Ὁ Ἐκτωρ τὸ ἐνόησεν

ἀναμφιβόλως, διότι είπε :

— Τὸ διαμέρισμά σου — τούλάχιστον, ἐάν πιστεύσωμεν εἰς τὰς περιγραφὰς τοῦ πύργου, τὰς ὁποίας μὰς ἀφῆκαν οἱ παλαιοὶ χρονογράφοι — κεῖται ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως, ἐφ' ἧς ἔκειτο καὶ τὸ τῆς δουκίσσης τοῦ Βαλεντινοῦ. Ἐντεῦθεν, ὅπου ἴστασαι, ἡ νεαρὰ ἐγκαταλειμμένη πολλάκις θὰ ἦλθεν ὅπως θεωρήσῃ τὴν σκηνογραφίαν, τὴν ὁποίαν ἔχομεν πρὸ τῶν ὀμμάτων ἡμῶν. Οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ἦθη ἠλλαζάν, ἡ σκηνογραφία ἔμεινε ἡ αὐτή. Ὑπάρχει ἐγγύς τοῦ καλλυνηρίου σου κεκρυμμένη ὑπὸ τοὺς ταππτας, μικρὰ θυρίδα, ἧτις ἀγεί διὰ τινος κλίμακος εἰς τὸ εἰκονοστάσιον. Διὰ ταύτης τῆς θυρίδος ἐξήρχετο ἡ Καρλόττα δ' Ἀλβρέτ, ὅπως μεταβῆ πρὸς προσεγγίαν.

Ὁ ἥλιος εἶχε κρυφθῆ. Ὁ δίσκος αὐτοῦ ἐσκοτίζετο εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἀλλ' ἔρριπτεν εἰσέτι τὰς τελευταίας ἀκτῖνας εἰς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν δένδρων. Ἀπὸ τοῦ ἐτέρου μέρους, ἡ σελήνη ἀνέτειλλεν.

Ἡ Γενεβιέθη ἔμεινε ἐστηριγμένη ἐπὶ τῶν κιγκλιδίων, ὡς νὰ τὴν προσεῖλκεν ἡ μαγεία τῆς νυκτός. Ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴ εἶχεν ἀκούσει τίποτε ἐξ ὧν τῆ εἶπεν ὁ κόμη. Οὕτως, ἐθῆκεν ἐλαφρῶς τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς, ἐφ' ἧς ἡ Γενεβιέθη ἀνετριχίασε.

— Σκέπτεσαι περὶ τῆς Καρλόττας; ... Μεταξὺ μας, πιστεύω, ὅτι πρὸ πάντων κατεῖχετο ἐκ τῆς ὑπερηφανείας τῆς θλιφείας τῆς καὶ τῆς προσβληθείσης φιλαυτίας τῆς ἐπὶ τῇ ἐγκαταλείψει. Ὁ Βοργιάς δὲν ἤξιζε τὰ δάκρυά τῆς...

— Ἀφοῦ τὸν ἠγάπα! εἶπεν ἀπλῶς ἡ Γενεβιέθη. Καὶ ἐστράφη. Τότε ὁ Ἐκτωρ εἶδεν ὅτι ἔκλαιεν. Ἄλλ' ἡ Γενεβιέθη δὲν τῷ ἀφῆκε τὸν καιρὸν ν' ἀνησυχῆσῃ, νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, νὰ τὴν ἐπιπλήξῃ.

— Εἶναι νευρικόν, Ἐκτωρ, μὴ παρέχεις προσοχήν, εἶπε. Τοῦτο μοὶ συμβαίνει κάποτε... Σ' ἀ, ἀπῶ... Τούλάχιστον, εἶπέ ὅτι δὲν θὰ μὲ κάμῃς ἄλλην Καρλότταν δ' Ἀλβρέτ... καὶ... ὅτι δὲν θὰ ἔχω ποτὲ ἀνάγκην νὰ διέλθω... τὴν μικρὰν ἀπόκρυφον θυρίδα, διὰ νὰ μεταβῶ εἰς τὸ εἰκονοστάσιον καὶ νὰ προσευχηθῶ;...

Ἐκκαμνε σιωπηνὰ ἤδη. Ὁ Ἐκτωρ τὴν ἀπήγαγεν ἐντὸς, χωρὶς νὰ τῇ ἀπαντήσῃ ἄλλως ἢ διὰ φιλημάτων. Καὶ ἐν τούτοις, ὅταν τὰ χεῖλη τῆς ἔμειναν ἐλεύθερα, ἡμιλειποθυμισμένη, εἰσέτι περίφοβος ὑπὸ τὸ κράτος τῆς συγκινήσεως τὴν ἠσθάνθη ἐκ τῆς θέας τῆς σκηνογραφίας καὶ ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τῆς Καρλόττας, ἐπανελάμβανε :

— Σ' ἀγαπῶ!... Δὲν θὰ μετανοήσω ποτὲ... μὴ μὲ κάμῃς ἄλλην Καρλότταν δ' Ἀλβρέτ...

Οὕτω διήλθε τὸ θέρας. Ὁ χειμὼν ἐν Παρισίοις διήλθε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ κατὰ μῆνα Ἰουνίου ἐπανέκαμψαν εἰς τὸ Λαμότ — Φεϊλύ. Ἡ μόνη διαφορὰ ἦτο, ὅτι ὁ πύργος τὴν φορὰν ταύτην εἶχεν ἕνα κάτοικον ἐπὶ πλέον, τὸν ἐπιβαρυντικώτερον πάντων, τὸν μικρὸν Ἐρρικέτον, εὐρωστον βρέφος ἐξ μηνῶν, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Γενεβιέθη ἦτο ὅλως ὑπερήφανος.

Καὶ ἡ Μαγδαληνὴ Βριζολλιέ;

Ἦτο τότε δικαίετις. Ἡ γέννησις τοῦ Ἐρρικέτου

οὐδαμῶς εἶχεν ἐλαττώσει τὴν ἀγάπην τῆς Γενεβιέθης πρὸς τὴν μικρὰν χωρικήν. Ἐν δυστύχημα μάλιστα, ἐπελθὼν εἰς τὴν παιδικήν, εἶχεν ἀυξήσει τὴν τρυφερότητα τῆς. Ἡ Μαγδαληνὴ εἶχε καταστῆ τυφλή. Οἱ εἰδικοί ἰατροὶ, ἐρωτηθέντες, εἶχον δηλώσει ὅτι ἐγχείρισις δὲν ἦτο δυνατὴ, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀναμεινωσιν ἐπὶ ἔτη ἴσως μέχρις ὅτου καταστῆ δυνατὸν νὰ ἐπιχειρήσῃ ἐγχείρισιν χωρὶς νὰ θέσωσιν εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν τῆς δυστυχούς. Οἱ ἄνευ βλέμματος ὀφθαλμοὶ τῆς προσέειδον εἶδος μυστηρίου εἰς τὴν φυσιογνωμίαν τῆς. Ἡ ζωηροτάτη εὐφυΐα τῆς, παραδόξως πρῶτος, εἶχεν ὀξυνθῆ περισσύτερον, καὶ ἠσθάνετο περὶ ἑαυτὴν τὴν ζωὴν, τὰς συγκινήσεις τῶν ἄλλων, τὰς ἐλαχίστας συναισθήσεις αὐτῶν, μετὰ μεγάλῃς ἐντάσεως. Εἶχεν ἐννοήσει, ὅτι παραπονομένη θὰ ἐλύπει τὴν Γενεβιέθην, καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν ὁ ἥλιος διὰ παντός ἐκλείσθη διὰ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς, οὐδὲν παράπονον ἐξήνευγεν. Ἐὰν κάποτε ἔκλαυσε, τὸ ἔπραξεν ὅτε ἦτο μόνη, ὀλόμονη, ὑπὸ τὰ ἐραπλώματα τῆς μικρᾶς κλίνης τῆς. Τὴν πρῶτην διόλου δὲν ἐδείκνυεν ὅτι ἔκλαυσε.

— Βλέπεις, Γενεβιέθη, εἶχεν εἶπει ὁ Ἐκτωρ. Ἰδοὺ ἡμεῖς μὲ μίαν τυφλὴν εἰς βάρος μας καθ' ὅλον ἡμῶν τὸν βίον. Ἐὰν μὲ εἶγες ἀκούσει...

— Ἐκτωρ, ἐνθυμοῦ... Μοὶ ὑπεσχέθης ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἤκουον μίαν λέξιν λύπης ἢ ἐπιπλήξεως... τὸ ὠρκίσθης...

Ὁ Ἐκτωρ συνέσπασε τὰς ὕφρῃς, ἀλλ' οὐδὲν εἶπε. Σχεδὸν ἀπὸ διετίας ἦσαν νυμφευμένοι, καὶ δὲν εἶχον μεσολαβήσει νέφη μεταξὺ τῶν. Ὁ Σεπτέμβριος εἶχε φθάσει αἱ πρῶται καὶ αἱ ἐσπέραι ἦσαν δροσερώτεραι καὶ ὀμιχλώδεις ἐνίστα.

Ὁ μπάριπα Τρέγκ ἤρχετο συχνὰ νὰ τοὺς βλέπῃ, καὶ ἐκάστοτε, μένων μόνος μετὰ τῆς θυγατρὸς του, καὶ προσπαθῶν νὰ ἐμβατεῖται εἰς τὰ βαθῆ τῆς καρδίας τῆς, τὴν ἠρώτα :

— Εἶσαι εὐτυχῆς πάντοτε;

— Πάντοτε, πάτερ! ἀπάντησεν ἐκείνη μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Ἦλθε καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, καὶ πρὶν ἀπέλθῃ διὰ τὴν Ῥοζιέρ, διετύπωσε τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν. Ἡ Γενεβιέθη ἀπάντησεν καὶ πάλιν ὡς πρότερον, καὶ δὲν ἐψεύδατο. Ἄλλ' ἔμελλε νὰ εἶνε ἡ τελευταία φορὰ καθ' ἣν ἐδίδα τὴν εὐχάριστον ταύτην ἀπάντησιν. Ἡ ζωὴ ἔμελλεν ἤδη ν' ἀρχίσῃ δι' αὐτήν. Καὶ ἐὰν ὁ μπάριπα Τρέγκ ὑπῆρξε μάλλον ἢ ἄλλοτε περίφοβος, ἐὰν τὴν φορὰν ταύτην ἐπέμεινε περισσύτερον, τοῦτο συνέβη ἐπειδὴ ἐνόμισεν, ὅτι διέκρινε μίαν χαλαρότητα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ κόμητος, ἀδιαφορίαν εἰς τοὺς λόγους του καὶ τὴν ἀνίαν εἰς τὸ σύνολόν του. Καὶ ἠδύνατό τῆς νὰ φοβῆται τὰ πάντα ἐκ τῆς βιαίας ταύτης φύσεως, φερομένης εἰς τὰ ἄκρα. Ἡ Γενεβιέθη δὲν προησθάνετο τίποτε ἀκόμη.

— Ἀπαιτῶμαι ἴσως! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἔμπορος. Ἄλλ' ὅταν ἡ ἀμαξία τοῦ κόμητος τὸν μετέφερον εἰς τὸν σταθμὸν, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ἀναστενάξῃ, βλέπων ἀπομακρυνόμενον ἑαυτοῦ τὸ φρούριον ἐκεῖνο μετὰ τὰς μελαγχολικὰς του ἀναμνήσεις. Καὶ ἐπανέλαθεν ὅτι εἶχεν εἶπει μίαν ἡμέραν εἰς τὴν κόρην του.

— Θὰ ἦτο ἄθλιος, ἐὰν τὴν καθίστα δυστυχῆ... Ὁ Σεπτέμβριος εἶνε ὁ μὴν τοῦ κυνηγίου εἰς τὰς πεδιάδας. Ὁ Ἐκτωρ ἦτο θηρευτῆς, καὶ διήρχετο ὅλην τὴν ἡμέραν τοῦ ἔξω.

Αἱ γαῖαι τοῦ Λαμότ-Φεϊλύ συνορεύουσι μὲ τὸ κτήμα τῆς Ροσσεβῶ, ὅπερ ἀνήκεν εἰς τὸν κύριον δι' Ἰανταρέν, γέροντα ἐβδομηκοντοῦτην, ὅστις ἐλθὼν πρὸ τινῶν ἐτῶν εἰς δεύτερον γάμον, εἶχεν ἀποθάνει. Ἡ χῆρα του Ρολάνδη δὲ Ἰανταρέν, μάλιστα ἦτο εἰσοπιπταεῖτις. Αἱ δύο ἰδιοκτησίαι συνορεύουσι κατὰ τὴν μεγαλειότητα αὐτῶν ἔκτασιν, ὑπάρχουσι δὲ μάλιστα καὶ γαῖαι κοιναὶ εἰς τοὺς χωρικούς, οἵτινες ἀφίνουσι τὰ ζῶα τῶν νὰ βόσκωσιν ἐλευθέρως ἐπὶ τῶν ὀρίων τῆς Ροσσεβῶ ὡς ἐπίσης καὶ τῆς Λαμότ-Φεϊλύ.

Μίαν ἡμέραν ὁ Λαμποῦρν, ὁ φύλαξ τοῦ Μοντβριάν, γέρον λίκν αὐστηρὸς πρὸς τοὺς λαθροθήρας, οὕτινος τὸ ἀριστερὸν οὖς εἶχεν ἀποκοπῆ ὑπὸ σφαίρας τουρκείου νύκτα τινὰ καθ' ἣν ἐνήδρευεν, ἦλθεν εἰς τὸν πύργον ὅπως εὔρη τὸν αὐθέντην του. Ὁ Μοντβριάν, ἐνδεδυμένος διὰ κυνήγιον, ἦτο ἐτοιμὸς νὰ ἐξέλθῃ. Ἀνοθεν αὐτοῦ, εἰς τὸ παραθύρον τῆς, ἐφάνετο ἡ εὐγενὴς μορφή τῆς Γενεβιέθης, ὅλως λευκῆς ἐντὸς τῶν λεπτῶν καὶ λευκῶν τριχῶπων τῆς.

Ἄνὰ πᾶσαν πρῶτην τὸν παρετήρει οὕτως ἀναχωροῦντα, εὐθὺν, ἀγέρωχον, μὲ παραστημα εὐτυχῆ. Ἄνὰ πᾶσαν πρῶτην τῷ ἔλεγε :

— Προσέχεις καλῶς; Φοβοῦμαι τόσον τὰ ἀπρόοπτα συμβάντα! Ἡξέυρεις, δὲν ἔχω ἄλλον εἰς τὸν κόσμον εἰμὴ σέ!...

Ἐκεῖνός ἐνευε τὴν κεφαλὴν μετ' ἐλαφρῆς εἰρωνείας, καὶ ἀπεμακρύνετο ἀνάπτων ἐν σιγᾷ. Ἡ Γενεβιέθη τὸν ἠκολούθει διὰ τῶν βλέμμάτων μέχρις οὐ εἰσδύων εἰς τὸ δάσος ἔφθανε μέχρι γηραιοῦ τινος δένδρου, πελωρίου τὰς διαστάσεις, ὅπερ ἐλέγετο σύγχρονον τῆς δουκίσσης.

Ἡ Γενεβιέθη εἶχεν ἤδη ποιήσει τὸν συνήθη πρῶτον ἀποχαριστισμὸν τοῦ συζύγου τῆς, ὅταν ὁ Λαμποῦρν ἐπλησίασεν. Ἀφῆρσε τὸν πῖλον αὐτοῦ καὶ μετὰ φωνῆς ἐξησθημένης εἶπε :

— Μήπως θὰ συνοδεύσω τὸν κύριον κόμητα;

— Ὅχι, μπάριπα Λαμποῦρν, θὰ κυνηγήσω μόνος μου.

Ὁ Λαμποῦρν περιέστρεψε πεντάκις ἢ ἑξάκις τὸν πῖλόν του ἐντὸς τῶν χειρῶν του, καὶ ἔπτυσεν μετ' ἤρμης. Τοῦτο ἦτο παρ' αὐτῷ δείγμα βαιθείας συγκινήσεως.

— Ἐχω κατι τι σοβαρὸν νὰ εἶπω εἰς τὸν κ. κόμητα...

— Καὶ ἀπὸ πότε συστέλλεσαι ἀπ' ἐμοῦ, Λαμποῦρν;

— Φοβοῦμαι μήπως ὁ κ. κόμης μὲ ἐπιπλήξῃ. Ἐν τούτοις, ἔπραξεν τὸ καθήκον μου. Ἐὰν ὁ κύριος θέλῃ νὰ μὲ ἀκούσῃ, θὰ τῷ ἀφηγηθῶ τὰ πάντα.

— Τυχῶς λοιπὸν τότε...

— Εἶνε πολλὰς φοαῖς ὅπου, ἀπ' τὴν ἀρχὴ τοῦ κυνηγίου φέτος, ἀκούω πυροβολισμούς εἰς τὸ μέρος τοῦ Μπουά-Λουὶ καὶ τοῦ Μουάν-Μπλάν. Ἐπιπτεσα, ὅτι εἶνε ὁ κ. κόμης, ὅταν χθὲς καὶ προχθὲς, διερχόμενος ἐκεῖθεν, ἐσύνεξα πλέον τῶν 30 καλύκων φυ-

σιγγίων τῆς ὀλκῆς τῶν 20. Ἄλλὰ γνωρίζω, ὅτι ὁ κ. κόμης κυνηγεῖ μὲ φυσίγγια τῶν 12. Τοῦτο μ' ἐδῶκεν ὑπονοίας. Χθὲς τὴν πρῶτην ἑνωρὶς ἐκρύφθην εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο... Περὶ τὴν ἡν ὦραν, μάλιστα εἶχε ξηραυθῆ ἡ δρόσος τῆς νυκτός, ἀκούω πῖ φ πᾶ φ πῖ φ πᾶ φ... Ἐξέρχουμι τῆς κρύπτης μου καὶ εὐρίσκουμαι ἀντιμέτωπος τῆς γείτονος τοῦ κ. κόμητος, τῆς κυρίας δὲ Ἰανταρέν. Εἶχε τὸν σάκκον τῆς πλήρη φασιανῶν. Μὲ εἶδε καὶ ἤρχισα νὰ γελᾷ. Πρὸ μικροῦ εἶχε πυροβολήσει, καὶ ἦδη ἐφύσα ἐντὸς τῆς κἀνήτης τοῦ τυρκείου τῆς: Ἄλλὰ, κυρία, τῇ εἶπα, ἰδικοί μας εἶνε αὐτοὶ οἱ φασιανοί. — «Εἶσαθε βέβαιος;» — «Ἐὰν εἶμαι βέβαιος! θὰ σὰς τὸ ἀποδείξω κατὰ τὸν ὄμορον ἡμᾶς!» — «Ὅπως σὰς ἀρέσκει, ἀλλ' ὁ αὐθέντης σὰς εἶνε ἀρκούντως ἰσχυρὸς ἀνὴρ. Ὡστε νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν καταρτήσουσιν σὰς.» Ἐκείνην τὴν στιγμήν ὁ κύριος αὐτῆς ἐνεδρεύσας ἀνεκάλυψεν ἕνα φασιανόν ἐκείνη τὸν ἔσκαψε καὶ τὸν ἐφόνευσεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, μετ' ὃ ὁ κύριος τῆς τῇ ἐλάμισε τὸ πτηνόν Ἐβρυχῆθην ἐκ λύπης ἐπὶ τῇ θεᾷ ταύτῃ!... Μήπως ὁ κ. κόμης ἐπέτρεψεν εἰς τὴν κυρίαν ταύτην νὰ θηρεύῃ ἐπὶ τῶν γαϊῶν του;

— Πῶς... Ὡστε τὴν γνωρίζω μάλιστα, οὔτε τὴν εἶδον ποτὲ...

— Τότε, κύριε κόμη, ἐπιτρέπετε νὰ ἐπιδώσω τὴν καταγγελίαν;

— Βεβίως, καλέ μου Λαμποῦρν, καὶ ἰδοὺ εἰκοσιφράγκα δι' ἔξοδα... Ἐπιθέλατε πάντοτε τὸ λιβάδι τοῦ Ὠνιέ...

Ὁ κ. κόμης εἶχε δίκαιον... Ἄν καὶ εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του διὰ νὰ λαμβάνω διαταγὰς καὶ οὐχὶ νὰ διδῶ συμβουλὰς... Ἡ κυρία δὲ Ἰανταρέν εἶνε μίξ ψ ε υ δ ε υ λ α β ἡ ς ἧτις περιπαίζει τὰ πάντα. Ἄλλ' ἰδοὺ τῶρα θὰ ἰδῇ ἴσως, ὅτι ὁ μικρὸν Λαμποῦρν δὲν χορταίνει... Ἄ! ὄχι...

Ὁ πρεσβύτερος ἐπανεῖθε τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἔλαβε τὴν πίππαν μεταξὺ τῶν ὀδόντων καὶ ἀνεχώρησε θεῖς τὸν σάκκον ἐπὶ τῶν ὤμων του. Ἄ! ὄχι... ὄχι... ἔλεγε, κινῶν τὴν ψακὰν κεφαλὴν του.

— Πρὸ πάντων, πρότερον, διότι σὲ μόνον ἔχω! ἐπανελάμβανε δειλῶς μίαν γλυκεῖαν φωνὴν ὀπισθεν τῶν παραθυροφύλλων.

Ὁ Ἐκτωρ ἔστειλεν ἐν φίλημα εἰς τὴν Γενεβιέθην, καὶ ἤρξατο τοῦ κυνηγίου του.

— Πράγματι, εἶπε καθ' ἑαυτὸν μετὰ ἐντίμαρτον τῆς ὦρας, ἀφοῦ ὑπάρχουσι φασιανοὶ εἰς Μπουα-Λουὶ, διὰ τί νὰ μὴ μεταβῶ ἐκεῖ;

Μετὰ ἡμίσειαν ὦραν ἐξηφανίζετο ἐντὸς τῆς λόχμης τοῦ Ὠνιέ. Μάλιστα εἶχεν ἀρχίσει νὰ κυνηγῇ ἐκεῖ ἀπὸ πέντε λεπτῶν τῆς ὦρας, καὶ συνήκνησεν ὑπὸ τὰ δένδρα νεαρὰν γυναικῆ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, κομψήν, ἐνδεδυμένην κἀνδῶν περιφιγγοῦσα τὸ σῶμα, οὕτινος ὁ πτυχῶτός χιτῶν ἐπιπτε μάλιστα ἐμέχρι τῶν γονυκῶν τῆς. Περιεκήμιαι δερμάτινα ἀνεδείκνυσεν τὸ χάριεν σχῆμα τῶν κνημῶν τῆς, οἱ δὲ πόδες τῆς ἐφαίνοντο μικρότατοι, μάλον ὅτι ἐφόρει ὑποδήματα τοῦ κυνηγίου, πλατύτερα καὶ μεγαλειότερα τῶν συνειθιζομένων ἐν ταῖς πόλεσι. Ψεῖθιμος πῖλος ἐπροστάτευεν

αυτήν κατά τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, τῶν ἤδη θερμῶν, καίτοι μόλις ἦτο ἡ ἐνάτη ὥρα. Κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην εἶχε στηρίξει τὸ τουφέκιον αὐτῆς ἐπὶ τινος μελίκης, καὶ διεσκέδαζε στερεοῦσα ἐπὶ τῶν ταινιῶν τοῦ πύλου τῆς μακρῶν καὶ ποικιλόχρονον πτερόν φασιανοῦ ὃν εἶχε φονεύσει, καὶ ὅστις, μὲ τὸ αἶμα εἰς τὸ ράμφος, ἔκειτο ἐπὶ τῶν χόρτων, πρὸ τῶν ποδῶν αὐτῆς. Βλέπουσα τὸν Ἐκτορα, εἶχε κίνημα ἐκπλήξεως τὸ ὁποῖον πάραυτα κατέστειλε.

— "Α! ὦ! εἶπεν ὁ κόμη, αὐτὴ πρέπει νὰ εἶνε ἡ ψευδολαβὴς περὶ τῆς ὁποίας μοὶ ὠμίλει ὁ φύλαξ μου.

Ἐξήγαγε τὸ φυτίγγιον τοῦ ὅπλου αὐτοῦ, ἐκάλεσε παρ' ἑαυτῶ τὸς κύνας του, καὶ τὴν ἐπλησίασε χαιρετίζων.

Ἦτο ὄντως ἐξοχὸν πλάσμα ἡ νεαρὰ αὕτη γυνή. Μὲ παράστημα εὐτολμον, μὲ πλατεῖς ὠμους καὶ μὲ στήθη εὐρωστά, ἐκέκτιτο χείρας τοσοῦτον πρυφεράς, ὥστε θὰ τὰς ἐξελάμβανέ τις ὡς χείρας παιδίου. Τὸ πρόσωπόν της, ἐλαφρῶς ἐρυθραίνονμενον ἐκ τῆς κινήσεως τῆς θήρας καὶ ἐκ τοῦ ἀέρος τοῦ δασους, ἐφαίνετο νὰ ἦτο ἀρχικῶς ὠχρόν. Ἡ κόμη της ἦτο μέλαινα ἀνευ τινός λάμψεως καὶ τόσον ἦτο ἀφθονος, ὥστε θὰ ἐνόμιζες ὅτι κοπιᾶζει νὰ τὴν φέρῃ. Τὰ χεῖλη της ἦσαν συνεσφιγμένα, βαθεῖας ἐρυθρότητος, καὶ ὅταν τὰ ἡμῖνοιγε, τὰ ἄκρα τῶν ὀδόντων της ἐφαίνοντο ὠγρὰ καὶ διασπνῆ. Εἰς τοὺς μαύρους καὶ λαμπροὺς ὀφθαλμούς της εἶχε μίαν ἐκφρασιν ἡμισιάζουσαν ὀλίγον πρὸς τὸ τραχὺ καὶ ψυχρὸν τοῦ Ἐκτορος. Εἰς τὴν ἐκφρασιν ταύτην ἀνεμείγνυτο τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ τις ἄλλη, διότι δὲν ὑπέκρυπτε τὸ εἰρωνικὸν μειδίαμά της.

Ἐκλινε τὴν ἀγέρωχον κεφαλὴν της εἰς ἀπάντησιν τοῦ χαιρετισμοῦ τοῦ κόμητος, καὶ ἀνέμεινε νὰ τῇ ἀπευθύνῃ ἐκεῖνος τὸν λόγον, προσπαθοῦσα ἐν τῷ μεταξὺ νὰ δόσῃ σχῆμα φιλάρεσκον εἰς τὸ πτερόν, τὸ ὁποῖον εἶχε στερεώσῃ ἐπὶ τοῦ πύλου αὐτῆς.

(ἀκολουθεῖ)

ΜΕΡΣΕΔΗ

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ὁ Μιραμὼν ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν του καὶ παρετήρησε τὸν Δαγκουιλάρ ὃ ἦποιος ἐστέκετο ὑπερήφανος καὶ ἀκίνητος. Ὑστερον ἀπὸ ὀλίγον, ὁ στρατηγὸς ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, ἔκαμε ἓνα κίνημα ἀπὸ ἀνυπομονησίαν καὶ ἀνέκραξεν.

— Ὁ Οὐάσκωνικός λαὸς! Ποῖος εἶνε αὐτοῖς! Ὁ Λοέν μοὶ ἐπαλαμβάνουν τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀφ' ὅτου ὁ αὐτοκράτωρ μὲ ἐστειλεν ἐδῶ διὰ νὰ λάβω τὴν ὑποταγὴν τῶν Ἰσπανῶν. Τί μ' ἐνδιαφέρει ὁ οὐάσκωνικός λαός! Κατέχετε τὴν γῆν σας καὶ ὀρεῖσθε νὰ

δεχθῆτε ὅπως οἱ ἄλλοι τὸν μονάρχην ὅστις σὰς ἐπιβάλλεται. Ποῦ θὰ κατήντα κἀνεὶς ἀνέχρησάζετο ν' ἀνησυχῇ δι' ὅλους τοὺς Μυρμηθόνας τοὺς ἀποτελοῦντας ἓνα λαόν; Ἄπαντες καταγόμεθα ἐκ Γάλλων. Τί σημαίνουν λοιπὸν τῶρα αὐταὶ αἱ διαφοραὶ τοῦ γένους; Εὐρίσκεσθε ἐν Ἰσπανίᾳ, λοιπὸν εἰσθε Ἰσπανοί. Ὁ βασιλεὺς Ἰωσήφ θὰ βασιλεύσῃ ἐπὶ τῆς χώρας σας καὶ θὰ τὸν παραδεχθῆτε ἔστω καὶ ἀκουσίως σας.

Ὁ Μιραμὼν ἐσηκώθη, κατακόκκινος ἀπὸ τὸν θυμὸν, μὲ φωνὴν πνιγμένην ἀπὸ τὴν μαρίαν καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς γεμάτους ἀπὸ λύσσαν. Ὁρθώθη ἵνα ἀνυψώσῃ ἐτι μᾶλλον τὸ κοντὸν σῶμά του τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο μικρότερον ὡς ἐκ τοῦ πάχους του καὶ παρετήρει περιφρονητικῶς τὸν Δαγκουιλάρ, τοῦ ὁποῖου τὸ σοβαρὸν πρόσωπον καὶ τὰ λευκὰ μαλλιά του παραδόξως εὐρίσκοντο εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ βαρὺ ὕψος τοῦ γάλλου ἀξιωματικοῦ. Ἐπειτα αὐτὸς ἐκάθησεν, ἀνέπνευσε δυσκόλως καὶ προσποιούμενος ὀλίγην ἡσυχίαν εἶπε πρὸς τὸν πρόεδρον τῆς πρεσβείας:

— Ποῖαι εἶνε οἱ ἀξιώσεις σας;

— Ζητοῦμεν τὴν ἀποκατάστασιν τῶν παλαιῶν ἐθίμων μας, ἀπεκρίθη ὁ Δαγκουιλάρ.

— Ποῖα εἶνε αὐτὰ τὰ ἔθιμα!

— Τὸ δικαίωμα τῆς διασκέψεως τῶν προγόνων μας διὰ νὰ κανονίζωμεν τὰς διαθέσεις καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ, τὴν ἐλευθερίαν τοῦ νὰ συνερχώμεθα εἰς ἐκάστην τῶν 18 πόλεων τῆς ἐπαρχίας Γκουιπούζησα. Ὁ στρατηγὸς ἐμειδίασεν, ἀλλ' ὁ Δαγκουιλάρ ἐξηκολούθησε μὲ περισσοτέραν ζωηρότητα καὶ σοβαρότητα: Δὲν εἴμεθα δούλοι, δὲν πληρώνομεν δόλου λύτρα. Δὲν ἀναγνωρίζομεν βασιλέα οὐδένα, ἐκτὸς ἂν αὐτὸς ἦ πρόγονος τοῦ μᾶς προσέφεραν μεγάλας ἐκδουλεύσεις. Ὁ Ἀλφόνσος Ἐκτος ἐξεδίωξε τοὺς Μαυριτανούς ἀπὸ τῆς χώρας μας, διὰ τοῦτο καὶ εὐγνωμονοῦμεν πρὸς τοὺς ἀπογόνους του. Ἄς μᾶς ἐλευθέρωσῃ τῶν Ἰσπανῶν, γενεᾶς μιγάδος, ἀνευ καταγωγῆς καὶ ἀπάτριδος, ὁ Ἰωσήφ ἢ ὁ Ναπολέων, καὶ θὰ θεωρῶμεν αὐτὸν ὅπως θεωροῦμεν τὴν γενεάν τοῦ Ἀλφόνσου Ἐκτου.

— Καὶ ὁ προῦπολογισμὸς ἀνέκραξεν ὁ Μιραμὼν, ἐγερθεὶς ὠχρὸς καὶ φρυάττων.

Ὁ Δαγκουιλάρ δὲν ἐνόησε τὸ βάρος τῆς λέξεως αὐτῆς καὶ ἔμεινε ἄφωνος. Ὁ στρατηγὸς παρεξήγησε τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς των καὶ ἐνόμισεν ὅτι τὸν ἀπεστόμωσε, διὰ τοῦτο ἐξηκολούθησε σηκώσας τοὺς βραχίονας πρὸς τὴν αὐτοκρατορικὴν προτομὴν ἐπὶ τῆς ἐστίας:

— "Ω! Ναπολέων, σὺ, ὁ ἥρω, ὁ μέγιστος τῶν μεγαλοφυῶν ἀνδρῶν, ἐννοεῖς τὰς ἀξιώσεις... ὄχι, δὲν θὰ τοὺς ὀνομάσω ποτῶς, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸν γέροντα τοῦτον ὅστις δὲν ἐννοεῖ καὶ ὁ ἴδιος ὄλην τὴν σπουδαιότητα καὶ μένει ἄφωνος ἐνώπιόν μου.

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Δαγκουιλάρ, ὑπεχώρησεν ἐν βῆμα, μὲ συνεσφιγμένας τὰς πυγμᾶς, μὲ ὀρθωμένην τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε μεγαλοφώνως:

— Ἄν ἐμείνα ἄφωνος, μᾶθετε ὅτι μόνος ὁ ὑπαινιγμός σας εἶνε αἰτία. Μᾶθετε ὅτι εἰς τὴν χώραν ταύτην ὑπάρχει λαὸς τὸν ὁποῖον ἡ τυφλὴ γενναϊότης

σας οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ νὰ ὑποταξῇ. Μαθετε λοιπὸν καὶ τὴν ἱστορίαν του.

Ὁ Μιραμὼν ἐκύτταξε περιφρονητικῶς τὸν γέροντα ἐκεῖνον μὲ τὴν ἐπιβάλλουσαν φωνὴν δεσμευθεὶς ὁμῶς ὑπὸ γλώσσης εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἦτο συνηθεισμένος, τὸν ἤκουσε χωρὶς νὰ τὸν διακόψῃ.

— Οἱ Ρωμαῖοι, νικηταὶ τῆς Καρχηδόνας, ἐξώθουν τὰς κατακτήσεις των μέχρι τῆς Ἰβηρίας, ἀλλ' ἡμεῖς ἐβαδίσσαμεν εἰς συνάντησίν των. Διεπραγματεύθησαν μὲ ἡμᾶς καὶ ἀφ' οὗ ἀπληπίσθησαν νὰ μᾶς καθυποτάξουν, συνωμολόγησαν συνθήκην μαζίμας ἢ ὑποῖα μᾶς ἐδωκε τεσσάρων αἰώνων ἡσυχίαν. Ἀπὸ θορρᾶν τῆς Γερμανίας ἤλθον ἐπειτα βαρβαρικά ὄρδα, αἱ ὁποῖαι, ἐλυκόμεναι ὑπὸ τῆς εὐφροῦ γῆς ἡμῶν, διέβησαν τὰ Πυρηναῖα καὶ ἐσταμάτησαν ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ἐβρου. Μόνοι καθ' ἑαυτὰς τὴν δύσιν διμεινόμενοι ἀνίκητοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν ὄρεων μᾶς. Ἐνθυμείσθε βεβαίως ὁποῖαν θραύσιν ὑπέστη ὁ στρατός σας εἰς τὰς φάραγγας τοῦ Ρονσιβᾶ. Τότε, ὡς καὶ σήμερον, οἱ Οὐάσκωνες σὰς προσέφερον τὴν συμμαχίαν των, ἀλλὰ δὲν ἐνόησατε τὴν μεγίστην σπουδαιότητα αὐτῆς. Τότε ἐγείναμεν ἐχθροὶ σας, ἐκυριεύσαμεν τὴν Ἀκιταίνην καὶ τὴν Βιαρναίαν. Βραδύτερον ἀκόμη τὰ ὄρη μᾶς περιώρισαν τὰς κατακτήσεις τῶν Μουσουλμάνων καὶ ἐχρησίμευσαν ὡς καταφύγιον εἰς τοὺς χριστιανούς. Τὸ βασιλεῖον τῶν Ἀστιουριῶν ἀπὸ ἡμᾶς ἐγένετο. Ἀντὶ τῶσων δὲ ἐκδουλεύσεων τί ἐζητήσαμεν; Τὸν σεβασμὸν τῆς ἀνεξαρτησίας μας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἐλευθεριῶν μας. Εἶθε τὸ παρελθὸν νὰ σὰς χρησίμευσῃ ὡς μάθημα.

Ὁ Μιραμὼν ἦτο ὄρθιος, ἀκίνητος καὶ ἐκπληκτος. Ὁ Δαγκουιλάρ διευθύνθη βραδέως πρὸς τὴν θύραν καὶ ἡμεῖς τὸν ἠκολούθησαμεν. Καταλαμβάνεις τώρα, μάτρω Πέτρο, διατὶ σὲ βιάζω, καιρὸς δὲν εἶνε ἐνεργείας; Αἱ στιγμαὶ εἶνε ἀριθμημέναι. Καὶ ἡ μικρότερα ἀργοπορία ἀρκεῖ νὰ μᾶς καταστρέψῃ.

— Ἀγαπᾶς τὴν Μερσεδῆν, ἀπεκρίθη πρὸς αὐτὸν ὁ σιδηρουργός. Ὁ ἀδελφός σου εἶνε μνηστήρ τῆς Βικτωρίας. Διπλοῦς λοιπὸν ὄρκος ἂς σὰς ἐνώσῃ θὰ φύγητε χωρὶς ἐμέ. Πλανώμενος ἀνὰ τὰ ὄρη, θὰ περιμῆσωμεν τὴν ὥραν διὰ νὰ ἐνωθῶ μαζὶ σας καὶ πολεμήσωμεν κατὰ τοῦ κοινῶ ἐχθροῦ.

— Ἄν σὰς τὸ ἐπιτρέψω ἐγὼ, διελογίσθη ὁ μαρκήσιος δ' Ὀβιέδο, ὅστις καταλιπὼν τὴν θέσιν του ὠλισθήσε χαμαὶ καὶ ἀπεμακρύνθη τῆς οἰκίας μετὰ προσοχῆς.

Ἐν τούτοις, ὁ Ἰωάννης Ἰρρούμπερη πλησίασας τὸν σιδηρουργὸν ἐθλίψε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἰσχυρῶς.

— Μάστορη, εἶπεν ἐντόνως ἀδύνατον νὰ σὲ ὑπακούσω, διότι θὰ εἶνε ἐγγίλημα νὰ σὲ ἐγκαταλείψωμεν εἰς περιστάσεις τόσον ἐπικινδύνους. Δὲν ἠμποροῦμεν νὰ σὲ ἀφήσωμεν μόνον ἐδῶ, περιτριγυρισμένον ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς σου, τῶν ὁποίων ἀρχηγός εἶνε ὁ μαρκήσιος Ὀβιέδο, ὁ χειρότερος ὄλων. Ἄξιον θὰ ἐτοιμάσωμεν τὰ πάντα διὰ νὰ ὑπάγωμεν ἕσον τὸ δυνατόν ταχύτερον εἰς τὰ ὄρη τῆς Σιέρρας Γουαδαρκαμας καὶ ἐκεῖ θὰ περιμείνωμεν τὴν κατάλληλον ὥραν ν' ἀρχίσωμεν τὴν πόλιν.

Ἐπειδὴ ἡ νύξ προῦχώρει, ὁ Ἰωάννης θλίψας τὴν χεῖρα τοῦ Ἐσπέρου ἀνεχώρησε.

Τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιούσης προπαζασκευάσθησαν διὰ τὴν φυγὴν. Τὴν ἑσπέραν ὁ Ἐσπερρος συνωμίλει μετὰ τῆς Μερσεδῆς.

— Εἰδοποίησες τὴν ἀδελφὴν σου; τῇ εἶπε. Βεβαίως θὰ ἐχάρη διότι ἀφίνει αὐτὸν τὸν οἶκον.

— Ὅχι, πάτερ μου, τούναντίον θὰ λυπηθῇ διότι ἀπομακρύνεται τοῦ πύργου τοῦ μαρκησίου Ὀβιέδο. Ἀγαπᾶ αὐτὸν τὸν εὐγενῆ, πρὸ ὀλίγου καιροῦ ἔμαθον ὅλα αὐτὰ καὶ προσπαθῶ νὰ ματαιώσω τὰς ἐργασίας αὐτοῦ τοῦ ἀπατεῶνος. Δὲν ἐτόλμων νὰ σὰς κῆρω λόγον περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κίνδυνος εἶναι πολὺ ἐπικείμενος, καθήκον ἐχῶ νὰ σὰς ὁμιλήσω.

Ἄφνης κρότος βημάτων καὶ κλαγγῆς ὀπλων ἠκούσθη. Ἡ νεῆνις κατὰληθεύσασα ὑπὸ φρίκης ἐπλησίασε τὸν πατέρα της ὅστις τὴν εἴλκυεν ἐπὶ τῆς καρδίας του, καὶ ἐδράχματο ταχύχρονως ἐγγχειρίδιον ἀπὸ τοῦ γραφείου του. Τῆς θύρας ἀνοιχθείσης εἰσῆλθον ἰσπανοὶ χωροφύλακες τοῦ βασιλέως Ἰωσήφ.

— Τί θέλετε; εἶπεν ὁ γέρον, σείων τὸ ἐγγχειρίδιον.

— Νὰ σὰς συλλαβώμεν, ἀπεκρίθη ὁ ἐνωμοστάρχης, κατηγορεῖσθε ἐπὶ συνωμοσίᾳ. Ἐμπρός, στρατιώται, ἐκτελέσατε τὸ καθήκον σας: ὁ μαρκήσιος Ὀβιέδο εἶναι ἐδῶ πλησίον.

Εἰπὼν ταῦτα, ἐστράφη πρὸς τοὺς χωροφύλακας, ὧν τινὲς ἐσημάτισαν φραγμὸν εἰς τὴν θύραν, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον. ἵνα ἐπιτηρῶσιν ἀπάσας τὰς ἐξόδους. Πρὸς στιγμὴν ὁ σιδηρουργός ἐσυλλογίσθη νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὸν, ἀλλὰ παραχρῆμα ἔδεσαν τὰς χεῖράς του καὶ οἱ χωροφύλακες τὸν ἀπήγαγον μετ' ἑαυτῶν.

Ἡ Μερσεδῆ ἐφόρεσεν ἐπανοφώριόν τι ἵνα ἀκολουθήσῃ τὸν πατέρα της. Καθ' ἣν στιγμὴν ὁμῶς ἐμελλε νὰ διέλθῃ τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας, ἀνεγνώρισε τὸν μαρκήσιον, κακῶς κρυπτόμενον ὑπὸ πλατυγύρου πύλου.

— Θεέ μου; ἐψιθύρισεν, ὁ λύκος εὐρίσκεται εἰς τὴν μάνδραν. Ἡ θέσις μου εἶναι ἐδῶ, καὶ ἀπεκρίθη ἐν τῇ σιᾷ.

Ὁ μαρκήσιος διαβάς τὴν αὐλήν, ἠνέψαξε θύραν τινὰ καὶ διηυθύνθη ἐν τῷ σκότει πρὸς διαδρομὸν δι' οὗ ἤλιζε νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ δωματίου τῆς Βικτωρίας. Σχεδὸν ἐγνώριζε ποῦ ἦγον τὰ παράθυρά της καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἔρθασεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὅτε ἡ φωνὴ τῆς Βικτωρίας τῇ ἐγνώρισεν, ὅτι εἶχε ν' ἀνελθῇ ἓνα ἐτι ὄροφον.

Ἡ ἀναζήτησις αὕτη τὸν ἔκαμε ν' ἀπολέσῃ χρόνον πολὺ μακρὸν διὰ τὴν ἀνυπομονησίαν του, καὶ οὐχὶ ἀνευ δυσκολίας κατώρθωσε τέλος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον κῆρυκασμένον διὰ λευκῆς μουσελίνης.

Λυχνία ἀπὸ τῆς ὀροφῆς κρεμασμένη ἔρριπτεν ἀσθενὲς φῶς. Ἡ Βικτωρία ἔστατο πρὸ τοῦ παραθύρου, παρμερίζουσα τὰ παραπετάσματα διὰ πυρετώδους χεῖρός. Εἰς τὸν ἐλαφρὸν κρότον, ὃν ὁ μαρκήσιος ἔκαμε πατῶν μετὰ προτοχῆς, ἡ νεῆνις ἐστράφη, ἔρριψε κρυγὴν καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτόν.

— Ἄ! μαρκήσιε, ἀνέκραξεν, πῶθεν προέρχεται αὐτός ὁ θόρυβος; Εἶμαι πλήρης φρίκης. Εἰς μάτην

καλῶ, οὐδεὶς μοι ἀποκρίνεται. Τί συμβαίνει λοιπόν; Φοβοῦμαι, Ἐρρίκε, ἐνθάρρυνόν με.

Ὁ μαρκήσιος ἔλαβε τὰς δύο χεῖράς της.

— Δυστυχῆς Βικτωρία, ἐπιθύρυσεν ἐλκυσάς ταύτην ἠσυχῶς πρὸς ἑαυτὸν. Οἱ φόβοι σου, προσφιλέ μου, εἶναι πραγματικοί.

— Θεέ μου! μὲ φοβίζεις. Ὅποιοι κίνδυνος μᾶς ἀπειλεῖ, Ἐρρίκε; Σὲ παρακαλῶ ἐξηγήσου.

Κληγγὴ ὕπλων ἠκούσθη, ἡ δὲ Βικτωρία ἐπλησίασε τὸν μαρκήσιον.

— Τί εἶν' αὐτά; ἠρώτησε.

— Ὁ κρότος τῶν φρουρούντων σκοπῶν, ἀπεκρίθη ὁ Ὀβιδέος. Ἡ οἰκία εἶνε πλήρης ἀπὸ αὐτῶν. Ὁ πατήρ σου συνελήφθη, τὰ δὲ ἐγγράφα του κατασχθέντα ἀπέδειξαν τὴν συνοχοχίαν του εἰς τὴν συνομοσίαν.

Ἡ νεάνις ρήξασα κρυγὴν ἐκλονίσθη, ἀλλ' ὁ μαρκήσιος τὴν ἐκράτησεν ἐν ταῖς ἀγκάλας αὐτοῦ, τὴν ἔθεσεν ἐπὶ ἀνακλιντροῦ καὶ ἐκάθισε πλησίον αὐτῆς.

— Ἡσυχάσε, φιλότατη Βικτωρία, τῆ εἶπεν, ἀνάλαβε, σὲ παρακαλῶ. Ἐγὼ μένω διὰ σέ, δὲν θὰ σὲ ἐγκαταλείψω.

Ἐκείνη δὲ τὸν ἤκουε πλέον, ἀλλ' ἔδρακε τοὺς βραχιόνάς της καὶ ὠλόλυξεν. Αὐτὸς θέσας τὸν βραχιόνά του ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τῆς νεάνιδος τὴν παρετήρει προσεκτικῶς.

— Φιλότατη μου, ἐπιθύρυσε χαμηλώνων τὴν φωνὴν ἵνα καταστήσῃ ταύτην θωπευτικώτεραν. Ἡ λύπη σὲ ἀποπλανᾷ. Μήπως ὁ Ἐρρίκος σου δὲν εἶναι παρών; Διατί τοσοῦτος ἀπελισμός;

Ἡ Βικτωρία τὸν ἐθεώρησε θαυμάσια καὶ τῷ εἶπε μετὰ τρυφερᾶς ἀφελείας:

— Ναί, τὸ γνωρίζω, δύναμαι νὰ βῆσισθῶ ἐπὶ σέ. Ἡ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ παρουσίᾳ σου ἐνταῦθα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς βραδυότητος τὴν οἰκογενεῖάν μου καταστrophῆς, μὲ κίνδυνον αὐτῆς τῆς ζωῆς σου, εἶνε ἀπόδειξις ἀφοσιώσεως τὴν ὁποίαν δὲν θὰ λησμονήσω. Ἀλλ' ὁ ἔρωσ μου αὐτὸς μοι ἀπαγορεύει νὰ δεχθῶ τὴν ὑσίαν ταύτην. Δὲν πρέπει νὰ σὲ ἴδουν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ συνομάτου Ἐσπέρρου. Ἡ θυγάτηρ του δὲν εἰμπορεῖ νὰ γείνη μαρκησία Ὀβιδέο. Ἐρρίκε! Ἐρρίκε! φύγε, ἄφες με νὰ κλαίω καὶ ν' ἀποθάνω ἐκ θλίψεως ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τῶν ἐλπίδων μου.

— Ἀλλὰ, Βικτωρία μου.

— Ἐρρίκε, ἄφες με! βελῆς εἶνε ὁ πρὸς σέ ἔρωσ μου, καὶ σήμερον ἐνωῶ πόσον μὲ ἠγάπας. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἀπώλοντο, καὶ σὲ ἐκθέτω πλέον. Βλέπεις καλῶς, φίλε μου, ὅτι πρέπει νὰ χωρισθῶμεν. Τὸν μαρκήσιον Ὀβιδέο δὲν πρέπει νὰ καταλάβωσιν εἰς τοὺς πόδας τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἐσπέρρου.

Ὁ μαρκήσιος ἐκρυψε τὸ πρόσωπόν του ἐντὸς τῶν χειρῶν του καὶ βαθεῖς στεναγμοὶ ἐξέφυγον τοῦ στόθους του. Ἡ νεάνις συγκινημένη, τρέμουσα, ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπέθηκα τὰ χεῖλη της ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Τὸ βλέπεις, καλὰ, φίλε μου, ἀνάγκη νὰ χωρισθῶμεν. Αἰσθάνομαι ὅτι δὲν θὰ ἐπιζήσω εἰς τὴν ιδέαν ὅτι κατὰ τὰς συμφορὰς τῆς οἰκογενείας μου ἔδυνήθη νὰ προδώσω τὰ καθήκοντά μου καὶ νὰ

ἐγκαταλείψω ἑμαυτὴν εἰς τὸν βραχίονα τοῦ εὐνοουμένου τοῦ βασιλέως Ἰωσήφ.

— Βικτωρία, ἀνέκραξεν ἐκεῖνος, δραπτόμενος τῆς μέσης τῆς νεάνιδος καὶ καθιστῶν περιπαθῆ τὴν φωνὴν του, Βικτωρία, δὲν ἐννοεῖς πόσον σὲ ἀγαπῶ; Ἡ θέσις αὐτῆ τοῦ εὐνοουμένου διὰ τὴν ὁποίαν μ' ἐλέγχεις εἶνε ἡ μόνη σκνίς τῆς σωτηρίας. Μόνη δύναται νὰ μὲ κάμῃ νὰ τύχω τῆς χάριτος τοῦ πατρός σου. Ὁρκίζομαι ὅτι οἱ γάμοι μας θὰ τελεσθῶσι μόλις τὸ κατορθώσωμεν. Τότε δὲν θὰ μοι ἀρνηθῶσι ν' ἀποδώσωσι τὴν ἐλευθερίαν ἐκείνου, οὐτινος τὴν θυγατέρα θὰ νυμφευθῶ. Ἀλλως, ὁ Ἐσπερρος, φυλακισμένος ἐντὸς σκοτεινῆς φυλακῆς, θὰ πληρώσῃ ἀντὶ τῆς ζωῆς του τὰς ἀποπείρας του πρὸς συνομοσίαν.

— Πόσον ἡ ἐναλλαγὴ αὐτῆ εἶνε φρικώδης! ἀνέκραξεν ἡ Βικτωρία μετ' ἀπελπισμοῦ. Ἐρρίκε, φείσθητί μου, Ἐρρίκε, σὲ ἀγαπῶ, ἀλλὰ...

— Μὲ ἀγαπᾷς καὶ δισταζεις ἀκόμη! Τί ἔρωσ λοιπὸν εἶνε αὐτός, ἔστερημένος πασης ἐνεργητικότητος; Τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν ἐξαιτούμαι, τὴν ἠμολογίαν τὴν ὁποίαν ἀποσπῶ διὰ τοῦ φόβου, αὐτὰ εἶνε ὅσα ἐδικαιοῦμαι νὰ περιμένω παρὰ σοῦ;

— Λοιπὸν! καί, Ἐρρίκε, εἶμαι ἰδική σου, εἶπεν ἠττηθεῖσα ὑπὸ τῆς φοβερᾶς σκέψεως τῆς τύχης τοῦ πατρός της. Σῶσέ τον! Σῶσον ἡμᾶς ὅλους! Θεέ μου, τιμώρησόν με ἂν δὲν εἶμαι ἀξία συγγνώμης!

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Ὀβιδέος ἔδραξετο παραφόρως τῆς Βικτωρίας, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἠτένιζον τὸ θύραμά του. Τὰ χεῖλη του ἐφρίκων καὶ πύρινα ἤγγιζον τὰ τῆς νεάνιδος. Αἰφνης ἡ θύρα ἠνεώγη ἀποτόμως. Ὁ μαρκήσιος ὠρθώθη. Πρῶτον ὁμοῦ δεινθῆ νὰ κάμῃ κινήμα τινα στραφῆ ἠσθάνθη ἐκεῖνον δραπτόμενον ὑπὸ λεπτῆς καὶ νευρικῆς χειρὸς. Εἰς τὸ φῶς δὲ τῆς λυχνίας εἶδε λάμπον μακρὸν καὶ λεπτὸν ἐγχειρίδιον. Ἡ Βικτωρία, ταχέως ὡς ἀστραπὴ προέτεινεν ἑαυτὴν εἰς τοῦτο, ὅπερ ὀλίγον ἐδέησε ἵνα τὴν πληγῶσῃ, ἀλλὰ βικίως ὠθήθη καὶ τὸ ἐγχειρίδιον καταφερθὲν ὑπὸ στιβαρᾶς χειρὸς εἰσῆλθεν ἄχρι λαβῆς εἰς τὸ στήθος τοῦ μαρκησίου.

Ὁ Ἐρρίκος ἔρρηξε κρυγὴν καὶ ἐκυλίσθη χαμαὶ κατελιγμένος ὑπὸ τῶν τελευταίων σπασμῶν τῆς ἀγωνίας. Οἱ ὀφθαλμοὶ του μετὰ φρίκης ἠνεώχθησαν ἵνα θεωρήσωσι τὸν φονέα, ὅστις ὄρθιος ἐνώπιόν του, τὸν παρετήρει ψυχρῶς καὶ τῷ εἶπεν ἐγείρας τὴν καλύπτουσαν τὸ πρόσωπόν του μανδήλιαν.

— Ἀναγνώρισον τὴν Μερσεδῆν.

Ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦτο, ὁ μαρκήσιος ἠθέλησε ν' ἀνεγερθῆ ἀλλ' ἀ μάταιον ἀγωνὰ κατέβαλε καὶ ἐξέψυξε.

Ἡ Βικτωρία ὤρμησεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ προσεπάθει νὰ σταματήσῃ διὰ μανδύλιον τὸ ὀρμητικῶς ἐκφεύγον ἀπὸ τῆς πληγῆς αἵμα. Εἶτα ἐλυποθύμησεν.

Ὁ Ἰωάννης Ἰερρούμπερη, συνοδεύων τὴν Μερσεδῆν εἰς τὸ ἀπείσιον τοῦτο ἔργον, ἔσπευσε νὰ τὴν παρκαύρῃ μακρὰν τῆς φρικῆς αὐτῆς σκηνῆς. Ἀμφότεροι ἐτρέπησαν πρὸς τὰ πλησίον ὄρη. Ὁ Ἰωάννης ἐγένετο ἄρχηγὸς δραστῶν ἀνδρῶν, ἡ δὲ Μερσεδῆ ἐπολέμησεν εἰς τὰς τάξεις των καὶ διεκρίθη εἰς πλείους συμπαλαῖς. Ἀλλ' ἡ ἡμᾶς αὐτῆ συνελήφθη δι'

ἐνέδρας καὶ ἐξωλοθρεῖθη ἀφ' οὗ ἀκριβῶς ἠγόρασε τὴν νίκην τῶν ἀντιπάλων της.

Ὅταν ἡ Βικτωρία συνῆλθεν ἦτο παραφρων. Ὁ δὲ Φίλιππος Ἰερρούμπερη ἀφ' οὗ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἠγρύπνησεν παρὰ τὸ προσκεφαλακίον της, ἠναγκάσθη ἕνεκα τῶν μανιωδῶν παραφορῶν της νὰ τὴν εἰσαγάγῃ εἰς τι φρενοκομεῖον τῆς Μαδρίτης.

Ὁ Ἐσπερρος ἐξῆλθε τῆς φυλακῆς μόνον ἵνα τυφραισθῆ ὡς συνομότης.

Γδ.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ ΔΑΝΙΗΛ (1821)

(Εἶχομεν πρό τινα ἡμερῶν δημοσιεύσει ἐν τῇ Ἀκροπόλει, ὅτι ὁ κ. Πλάτων Παπαδικαυτοπούλος ἐδώρησάτο τῷ κ. Δημάρχῳ ἱστορικὸν χειρόγραφον, ἰδιόγραφον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Τριπόλεως Δανιήλ, ὅστις μετὰ τῶν ἄλλων ἱεραρχῶν καὶ προέδρων τῆς Πελοποννήσου εἶχε φυλακισθῆ παρὰ τῶν Τούρκων ἐν Τριπόλει, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἀγῶνος, ἦτοι τὸν μάρτιον τοῦ 1821. Γνωστὸν, ὅτι ἡ τουρκικὴ ἀρχὴ, συλλαβοῦσα ὑπονοίας περὶ τῆς τεκταινομένης ἐπὶ καταστάσεως, συνεκάλεσε εἰς Τρίπολιν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ προστάτας τῆς Πελοποννήσου καὶ τοὺς ἐκράτησεν εἰς τὰς φυλακὰς ὡς ἐμάρτυρας φρονούσας, ὅτι οὗτοι θὰ ἠμπόδιζε τὴν ἐκρήξιν τῆς ἐπαναστάσεως. Οἱ προστάτες καὶ ἀρχιερεῖς, εἶχον κατ' ἀρχὰς σκεφθῆ νὰ μὴ ὑπκκοῦσασιν εἰς τὴν πρόσκλησιν, ἀλλὰ κατόπιν, φοβηθέντες μήπως ἐνίσχυσασιν οὕτω τὰς ὑπονοίας τῶν τούρκων καὶ ματαιώσασιν τὴν ἐκρήξιν τοῦ Ἀγῶνος, προσῆλθον πάντες ἐκτὸς τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλην, ὑπακριθέντες ἀσθένειαν καὶ πέμφαντος ἀν' ἑαυτοῦ τὸν υἱόν του Ἀναστασίον. Τὸ χειρόγραφον λοιπὸν τοῦτο, γράφεν τῷ 1822 ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἁγῶ - Χρήσας, καὶ περιέχον ἐμμετρον ἀφήγησιν τῶν τῆς αἰχμαλωσίας καὶ τῆς φυλακίσεως τοῦ Ἱεράρχου, δημοσιεῖομεν κατωτέρω, ὡς ἀρκούντως περιεργον λείψανον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐπιτρέψαντος ἡμῖν τοῦτο εὐμενῶς τοῦ κ. Φιλήμονος. Ὁ ποιητὴς ὑποθέτει δύο πρόσωπα συνομιλεγόμενα, τὸν Δοῦλον ἦτοι ἑαυτὸν, καὶ τὸν Ἐλευθέρο, εἰς ὃν διηγεῖται τὰ παθήματά το υ):

Δ. — Καθήμενος εἰς τὴν μονὴν, δλας βεβαρμένους, Ἐπάνω Χρήσας (1), στὸ Βουδόν, ὀλίγον διελισσάμενος. Τὸ μὲν διὰ τὴν τῶν παιδῶν κελιστὴν ποδολογίαν, τὸ δὲ διὰ τὴν τῶν τούρκων λήξιν ὑπέρβαν. Μὲ λύπην μου διηγήθηκα τὸ ἀπειράψω ὑπάπαντα στὴν συακὴν εἰς ἵνα τὸ τανάψω Ἐγὼ καὶ εἰ συναδελφοὶ οἱ μετ' ἐμῶν.

(1) Ἐπάνω - Χρήσας, μονὴ ναιμένη ἀνωτὴ τῆς Τριπόλεως ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Μαυράδων ὄρους βορειοδυτικῶς τῆς πόλεως. Ἐκεῖ εἶχε τὸ στραγεῖον τοῦ Ὀβιδέου Κολοκοτρώνη καὶ τὸν κελιστὸν αὐτοῦ τῆς Τριπόλεως.

μὲ τὸν διαβόλου τὴν πηγήν. Ἰμοῦ κατακλεισθέντες. Πρέπει ὅμως νὰ θρηνησῶ καὶ πολὺ νὰ λυπηθῶ, ὅταν φυλκῆς ὀδύνην τὴν μεγάλην θυμηθῶ Ἄδελφον νὰ χύσῃ δλας, δάκρυα ποταμιῶν, καὶ καρδίαν νὰ συντρίψῃ καὶ νὰ κλάσῃ κρυονηδόν. Ὅτι ἐν ἐστάθ' ὀλίγον μῆτε ἄλλο φθεβόν ἐξῆ μῆνας στὰ ἐλπίστους μῆτε εἰς τέτοιον καιρὸν. Μὰ πῶς πρέπει νὰ ἀρχήτῃ ἢ νὰ γράψω - ἂ ἐκεῖ, μῆτε ἐγὼ δὲν τ' ἠξείρω, μῆτε χροῖος δὲν ἀρκεῖ. Ὅτι κἀν θελήσω γράψαι τὴν αἰτίαν φυλακῆς ἰνδρίπομαι καὶ μόνον λέγω, ὅτι ὡς ἡ κακῆ. Εἰς τοῦ χιλίουσ δμως χρόνους, εἴκοσι ἀπὸ Χοιτῆ ἡ καὶ δεκαετίους, τὸν καιρὸν καθε τειτοῦ, τῆ δ κατῆ ἴσως τότε τοῦ μάρτιου τοῦ μηνός, καὶ ἐνέα (δλος τρέμα) καὶ καιρὸς ἦν σκοτεινός. Τὸ ἐσπέρας, ἐθυμοῦμαι, ἐγ νεν ἡ προστογῆ τῆς κυριακῆς καὶ ἕκτα, οὕτως ἡ διατ γῆ. Ὅλοι νὰ βρεθῶμεν κάτω στὸ παράλι καὶ εὐθε, στοῦ διαβόλου τὸ σχολεῖν, ἵνα μὴ λείψωμεν κανεῖ. Ὅτι ἡ τῆς Πόρτας λόγος μουτικὸς νὰ εἰπωθῆ ὁ νιζεμὶ τοῦ μαρῆ ε ναισε νὰ στερεωθῆ. Π.Τ.ε. διὰ νὰ μὴν τάγη εἰμπορεῖ ἀπὸ ἡμᾶς, π. ὄρασιν ποῖος νὰ εὐνη, ἐὰν πῖντα; μᾶς κρεμᾷ. Δὲ ἠξείρω γὰ τὸς ἄλλους, πῶς συνέτρεξαν ἐκεῖ, ἀχο-τες ἀρχιερεῖς τε, πῶς συνῆλθον πανοικεῖ, Γα λόγου μου ἠξείρω, εἰ ἡμην κατ' ὀδόν. Βλέπω ὅδὸ καὶ μὲ φωνάζουν (ὡ τεροῦδα τῶν παιδῶν!) Ἐἴα κά-ω νὰ μὲ ἔγουν, ἔλα μὴ χασομερεῖς, εἰ ἔλα σε πιστεύουν, ἄντε μὴν ἀγοποιεῖς. Ὅρα ἕκτα, ἐγὼ τοῦ λέγω, τί μὲ βιλουν, αἰ σταθῶ, Ἄδελφον σὲν ἐξημερώσῃ θέλω παρουσίασθῶ. Ὅχι, τώρα, εἶνε βία καὶ νὰ πάγωμεν μαζῆ. Ὅ! κακῆ π. ὅταν ἡ ὄρα! Εἴθε πῶς νὰ μ' εἶχε ζῆ. Τέλλο τὸ λοιπὸν μαζὺ τυτε, πῶ πγγιζῶ μὴ ρωτᾷ; μῆτε ἐγὼ δὲν τ' ἠξείρω, ἄκουσον ποῦ καταπῶ. Καταβῆναι στὸ σερᾶγι, ἐρχομαι εἰς τὴν αὐλήν, εἰ νὰ ὄω; Βλέπω νὰ πληθῶς, μὲν δυήγουν πολλῶν. Β εἰτω τοὺς ἀρματωμένους μ' εἴα βλέπω α φοβερόν, Νὰ μὲ λέγουν δλοι ἔλα μ' εἴα σ-όια σφαικτερόν. Ἄλλοι νὰ μὲ λέγουν πάλιν, μὴ φοβίσσαι σὺ εἰ ὄω, ἀετα βρέσκονται καὶ ἄλλοι, τ' ἔχω γὰ νὰ τοῦ ἴω. Μόλις μὲσα στὸν ὀ-τά του, τριγυρίζω ὄω ἐκεῖ καὶ τοὺς βλέπω δλοι: μέσα σὲν τ' ἀλύρι στὸ σακί. Πλακωμένους σὲν σαροδῆλας, οὕτως εἶνε προσταγῆ, νεκρωμένους, ταῦτα εἶχε τοῦ διαβόλου ἡ πηγή. Δέχονται καὶ μένα μέσα, σὲν πούλι εἰς τὸ κλουβί. Ἄρ' ἦσαι νὰ τοὺς ἐρωτάγω, τότε μου τι εἶπε συμβῆ; Μ' ἤκαρε, μὲ λέγουν δλοι, ἀδελφε στὴν φυλακὴν.

Τί τὸ σφάλμα τὸ δικόν μας; πάλιν τοὺς θανατωθῶ. ... Σὲ; ρωτῶ, ἐν μὲ τὸ λίτε; νὰ βαστάω δὲν μορῶ. Προσταγῆ εἶνε, μὲ λέγουν, νὰ μὴ λείψωμεν κανεῖ, πρὸ νὰ φυλακωθῆτε, ὡ λυπητικῆς φωνῆ! Καὶ διατί; Τί γὰρ κακόν; νὰ εἰπῶ ελληνοσί, ἐποίησαμεν τοῦ μπίη; δὲν ἠξείρω τουρκισί. Μείνατε μὲ λέγουν πάλιν, εἰ τα πολιτικά, εἶσαι τῶχουν διὰ πάντα, τῆς Τουρκίας τὰ κακά. Τότε μὲ ἦλθον εἰς τὸν τοῦν τοῦ κυρίου μας τὰ πῶθη, κρίματά του ἡ ἄδυσσας καὶ γλώσσεσ τὰ βάθη. εἰ ἡμῶσ ἦν ἴγγυ, μεγάλης ἔδδομάδος. - ἦς κοσμοσωτηριεμας, τῆς θείας ὀδοῦδος. Νὰ πῶς νὰ κάμω τὴν ἀρχὴν, ἐγὼ ἐν τὸ ἠξείρω, εἰ εἶμι καὶ ἀμαθῆς καὶ τρόπον πῶς νὰ εὐρω; Μάλιστα ὅπου τὰ δευτῶ, ὁ φόβος ὁ μεγάλος μ' ἔκαμε κατ' ἀλήθειαν νὰ γίνω ἄλλου ἄλλος, Πλὴν ἀρχίζω, ἀδελφε μου, καὶ παράλας ἐσὺ, ἀμαθίαν ἰδικὴν μου, εἰ εἶνε περισσῆ. Σ' ἔναν ὀδῶ μᾶς ἔβλαν, δλους συμμαζωμένους, ἐλαφροτέρην φυλακὴν, δλους μᾶς πλακωμένους. Ἐπειτα μᾶς ἐχώρησαν γὰ νὰ μὴν ἐμλιῶμεν, νὰ εἶμεθα ἀσύμφωνοι νὰ μὴ (θηρ:λεστώμεν;)

μέ φύλακα καί εἰς τοὺς δῶδ καὶ περιωρισμένους, ἀπὸ τῆς ἄγας τοὺς υἱοὺς ὄντας δ' ωρισμένους, νὰ μᾶς φυλάττουν ὡς ἐχθροὺς ἀξίους καταδίκης, ὡστε νὰ στήσουν τρόπαια τῆς ἐδικῆς των νίκης, νὰ μάθωσι τὸ τί ἐστὶν αὐτὴ ἡ ἐταιρεία, τὸ πῶς ζητούσαμεν ἡμεῖς νὰ λθῆ ἔλευθερία, μὰ πάλιν δὲν μᾶς ἄρῃκαν ἐκεῖ γιὰ νὰ σταθῶμεν, τὸ πάσχα ἐκεῖ νὰ κάμωμεν καὶ νὰ μεταδοῦμεν. Πάσχα ἡμεῖς νὰ κάμωμεν; φωνὴ πού μᾶς ἐπήρε, μὲ τί καρδίᾳ μὲ τῆ ψυχῆν; κακὸν ὅπου μᾶς τῆρε!

Ἄλλὰ μᾶς ἤλαθ προσηγάγη, ὡ φαίνεται δευτέρα, νὰ σηκωθῶμεν ἀπ' ἐκεῖ, τῆς πώτης χειροτέρα. Ὅτι ἐκεῖθεν ἄρχισε θυμὸς τουρκῶν νὰ βράζῃ καὶ κάθῃ ἕνας εἰς αὐτῶν τὸ ὄσον νὰ φωνάζῃ. Ἡμεῖς τὸ στοχασθῆκαμεν αὐτὸ διὰ καλὸν μας, ὅτι ὀνόδῃς πλατύτερος, τὸ κάμειν ὑπερόπρον μας, τὸ κέρσει ἦτον ὁ ὀνόδῃς, πού κάθωνται παπάδες, πλατὺς ὀνόδῃς ἐξαιρέτος, ἀξίος γιὰ ἀγάδες, ἐκεῖ ὄλοι περάσαμεν, πλησίον χαρμεῖων θάρρος τάχα νὰ ἔγωμεν, διαβόλου τὸ ταμείον. Ἄλλο ὄμως δὲν ἦτονε παρὰ οἰκονομία, ἐκεῖ νὰ συμπασγάσωμεν τῆ θεῆ προμηθεῖα. Ὅτι τοὺς πρώτους ἦκεθ ὡσαν δι' ῥημένους, ἐκεῖ ὄμως εὐρέθημεν ὄλοι συμμαζωμένοι.

Ἐλ. — Τ. πάσχα σεῖς νὰ κάμητε; Πῶς νὲ συ ευφρανθῆτε; Καὶ τί καρδίᾳ σᾶς ἔμεινε; μὲ ποῖου; νὰ συχαρῆτε;

Δ. — Δάκρυα πολλὰ, πίκρα πολλή, πάσχα τὸ ἐδικόν μας, χολή καὶ ὄρος ἦτονε, φρενὶ καὶ τὸ πρῶτόν μας. Ὅτι ὁ καὶ μακάμης μας, ἐξήτησε νὰ πάρῃ, ὄσα χι' εἶδες γρόσια γιὰ νὰ μᾶς κάμη χάρι, νὰ μὴ μᾶς ρίξῃ στὰ δισμά, νὰ μὴ μᾶς παραδῶθῃ, μὴ μᾶς φορέσῃ ἄλλοις, νὰ μὴ μετ' ἀποδοῖται. Πλὴν δὲν ἐστάθη τὸ σκελὶ εἰς τὴν ὑπόσχασίν του, γὰν μπεῖς δὲν τὸ ἔκαμε, δὲν ἐστάθη στὴν τιμὴν του, ἀλλὰ τεχνίτης διάβολος, σὰν τὰ μωρὰ παιδιόκια, μὲ τρόπον μᾶς ἐγέλασε καὶ πῆρε τὰ φλωράκια.

Ἐστέρων ἀλησμόνητε καὶ τὴν ὑπόσχασίν του, στὴν λάσπην τὴν ἐπέταξε τιμὴν καὶ τὴν ψυχὴν του, καὶ φανερὰ ἐπόστεισε, κάτω νὰ καταβῶμεν στοῦ μᾶς ἀγῆ τὴν φυλακὴν, ἀφεύκτως νὰ βρεθῶμεν, νὰ καταβῶμεν παρευθὺς, κυριακῆς ἐστέρας, ὄμως τοῦ Ἀποστόλου μας, ἐκείνης τῆς ἡμέρας, νὰ καταβῶμεν μέσα ἐκεῖ, πού εἶνε τὸ σκοτάδι, νὰ ἐνδυσθῶμεν τὰ δεσμά δευτέρᾳ ἐξδομάδι, νὰ ὄδωμεν μὲ τὰ μάτια μας κολαττηρίων πληθῆ, τοὺς βαρυτάτους ἄλλοις, κούτσοια τὰ συνήθη.

Ἐλ. — Βαρὺ τὸ ποῦμα, ὡς μᾶς λέε, γιὰ τὸ καὶ μακάμης, νὰ βγῆ ἀπο τὴν λόγον του; δὲν κάμειν σὰν ἐμάμης; Εἰπέ με, ἐκινήσατε χωρὶς ν' ἀργοπορῆτε; ἢ ἐχασομερήσατε ἢ ἡμπρογορῆσατε;

Δ. — Ἀχ ἀδελφε, καὶ τί νὰ πῶ καὶ πῶς νὰ τὰ βιστάζω; τὰ δάκρυα, τοὺς γογγυσμοὺς, πῶς νὰ τὰ καταγράψω; Ἐβῶδ; σηκωθῆκαμεν νεκροὶ χωρὶς ποδάσια, ἄρχοντες καὶ ἀρχιερεῖς, ἄφρονι σὰν τὰ ψάρια, καὶ καταπλασθηκαμεν, ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον, καὶ ἐσυγχωρηθῆκαμεν, μικρὸς μὲ τὸν μεγάλον. Καὶ πῶς; Νὰ βλέπῃς τοῦ; ὄλοδς τοῦ; τοῦ; ἐπικάτους, τοὺς αἰμοβόρους λέοντας, ἐχθροὺς τοῦ; κατάρτους, νὰ στέκωνται ἐπάνω σου σὰν λύκοι λυσασμένοι. Κάλχ! νὰ εὲ λέγουν ἄγρια, σὰν λύκοι λυσασμένοι. Ἐβάσταγες ἐσὺ ἐκεῖ, χωρὶς νὰ δευλιάζῃς; Ἐπόφευγες τὰ λόγια τοὺς χωρὶς νὰ μευδιάζῃς; Δὲν τὸ πιστεύω ἀδελφε, τί ἦτον κακὴ ὄρα. Τὶ τὰ κεφάλια μας αὐτὰ τὰχα ὡσαν ὄπωρα. Ὅτι σεπάτι τὸχομεν νὰ σφάζουν τοὺς ρωμαίους, καὶ μάλιστα ἀρχιερεῖς; καὶ ἄρχοντας ἀρχαίους. Δατρεῖαν τὸ προσφέρουσι εἰς τὸ ψευδοπροφήτην, τὸν πλάνον καὶ ἀπᾶνθρωπον, ἄνομον ὑποπότην. Τὶ εὐ-ος τοῦ; ἐδιδάξε, χριστιανὸς νὰ κῆπουν ἀν θείλων γὰ ἀι λατρευτὰ δικοῦ του νὰ ποσκόπτουν.

Ἄλλ' ἐπὶ τὸ προκεῖμενον, ὡς ἔλωμεν νὰ ἰδοῦμεν τί ἔγεινε περὶ ὑπέρων, πῶς πρέπει νὰ τὸ ποῦμεν. Σηκωθῆμεν ὀγλήγορα, κινήσαμεν νὰ βγοῦμεν, τὸ ρούχα μας ζητούσαμεν κἄν γιὰ νὰ σκεπασθοῦμεν. Ἄντα, μᾶς λέγουν ἄγρια καὶ μὴ χασομερεῖτε, Μέτρα μὲ νοῦν σου τῶρ σὺ, ὄμοια καὶ οἱ ἄλλοι, ἦτον νὰ δευλιάζωμεν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι; Βίβαια καὶ σὺ νῶτουμε, ἔπρεπε νὰ νεκρώσῃς, ζωὴ αὐτῆ, ἄχ ἀδελφε, ἔπρεπε νὰ τρωπώσῃς, Ἄλλ' οὕτως μετὰ στὴν ἀκμῆ, τὴν ὄραν τὴν ὑστέραν, τὸ μνησθητὶ νοούσαμεν κυριακῆς ἐστέραν. Εὐρέθη καὶ ὁ μπεγ-ζαντὲς (1) νέος εὐλογημένος, τὸ τέκνον τὸ παμφίλετον, νέος χαριτωμένος, Κατὰ τοὺς γρόνους νέος μὲν, νέρων δὲ τῆ φρονήσει, σῶφρον, εἰς ἄκρον συνετός, καθεὶς ἄς τὸν γνωρίσῃ, καὶ συμπαθῆς φιλὰδελφος, ὡς νοῦς πεφωτισμένος, ἄρχισε νὰ μᾶς ὀμιλῇ, νέος εὐλογημένος, ἄρχισε, μὰ πῶς ἄρχισε; μὲ πόνον τῆς καρδίας, μὲ δάκρυα στοὺς ὀφθαλμοὺς, σημεῖον ἀγωνίας. Καὶ παρετήσῃ μᾶς λαλεῖ, ἐ-ὡ δὲν ὑποφέρω, νὰ βλέπω σᾶς εἰς τὰ δεσμά, τὸ ἴδιο πρετεντέρω, νὰ χωρισθῶ γὼ ἀπὸ σᾶς, νὰ μείνω μοναχὸς μου, δὲν ὑποφέρω μὴτ' ἐγὼ, μὴτ' ὁ σύντροφός μου, ὁ κύρ Ἀνδρέας ὁ ἴμδ; ὁ καὶ Καλαμονδάρτης, ἄνθρωπος τιμιώτατος, ἐγκάτοικος τῆς Πάτρης Κάλχῃ νὰ ἦταν προσηγάγη νὰ καταβῶ μαζὶ σας, νὰ πάθαινα καὶ γὼ αὐτὰ ὄσα πάθετ' ἀτοῖ σας, Κάμετε ὄμως, ἀδελφοί, ὑπομονὴν κρυμμένη, ἕως ἰδοῦμεν τοὺς ἐχθροὺς γρήγορα χωρὶς μάτι, Δόξον ἄς ἔχῃ ὁ θεός, ἔχετε τὴν ἐλπίδα, αὐτὸς νὰ σώτῃ δύναται καὶ σᾶς καὶ τὴν πατρίδα. Οὕτως μᾶς παρετήρησε: μεγάλως ὁ χριστοῦς μοι, ὁ κατὰ πάντα ῥηλίκτος υἱὸς ὁ ἀγουοῦς μοι, Θαυμάζω ὄμως ἐνταυτῶ τὴν γε-καίότητά του, τὴν φρόνισιν πού ἔδεξε, καὶ σταθερότητά του. Ὅτι μὲ τὴν νεότητά ποτέ του δὲν ἔφῃν, πῶς ἐδευλιάζει ἐκεῖ, στὸ τουρκικόν ὁ δᾶν Βίβαια τοῦτο φυσικόν, καὶ δύναμις καρδίας, ἐγνωρίσῃ δὲ ἴδιον Σπαρτιατῶν ἰνδρείας. Ἄλλ' ἔρθεσε πλὴν ὁ καιρός, ἡμεῖς νὰ καταβῶμεν, νὰ φύγωμεν πλὴν ἀπ' ἐκεῖ, στὸν ἄθην γιὰ νὰ βροῦμεν. Καὶ τελευταῖον εἶπομεν, ἔλατε ἀδελφοί μας, νὰ κάμωμεν τὸν ἀσπασμόν στὸ ἀναμεταξύ μας. Καὶ κάμωμεν ὡς ἔπρεπε, πού νοῦ: εἰς τὸ κεφάλι! καὶ ἐσυγχωρηθῆκαμεν, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι. Καὶ οὕτως ἐκινήσαμε ὡ πόσον ἐταξάχθη! τῶρα πού τὸ θυ-ήθηκα, ὡ πόσον ἐψυχαῖνθη! Καὶ οὕτως ἐκινήσαμε: νὰ πάγωμεν στὴν κάτω, στὴν φυλακὴ τὴν σκοτεινὴν, τοῦ Σαταῦ τὸν πάτο. Μὲ ἱρατῆς: τί πάθαμεν ἐκεῖ ὡστε νὰ μεθῶμεν, μέσ' τὴν αὐλὴν τοῦ στρατοῦ, τὴν φυλακὴν νὰ βροῦμεν; Ἄκουσον: σὲ περικαλῶ, ἡξέρω θὰ δεκρῶσῃς, σὸ ἀλίσθηθᾶ μᾶς ἴδῃς, καὶ ὄλοι: θ' ἀπορητῆς. Στὴν μέση μᾶς ἐπήρανε κομπόσαι τσαουσάδες, καὶ κάτω μᾶς κατέβασαν, σὰν ἄλλοι σατανάδες. Καὶ τί ν' ἴδῃς μέσ' τὴν αὐλὴν μπορεῖς, νὰ τοῦ; μετρήσῃς; τὶ τάγμα τὸ σατανικόν μπορεῖς; ν' ἀκαριθώσῃς; Ἐκεῖ ἦτο ὁ Βσελζεβὺλ, ἐκεῖ οἱ λεγῶνες, ἐκεῖ καὶ οἱ δ' ἄβολοι, ὄλ' οἱ ἀκατεῶνες. Ὅλοι ὡσπερ τοὺς λέοντας, τρίζοντας τοὺς δόνοντας, μὲ τὰ σπαθῆ στὰ χεῖρας τοὺς ὄλους συσπαταῶντας ἤγοντο κατ' ἐπάνω μας μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα ὡς ἄθῃς νὰ μᾶς καταπῶσιν, νὰ κάμουν ὄλους πτωμά. Ἄλλοι Δεῖ(;) ἐμπόδιζαν νὰ μᾶς ἀφήσουν λέγοντες γιὰ νὰ γνωρίσωμεν τοὺς κίχῃ, νὰ ὄδωμεν πῶς μᾶς καίγουν. Μὲ δ' οἱ μεγαλείτεροι, δευτεροὶ σατανάδες, ἐστέοντο στὴν φυλακὴν μὲ τοὺς κουτῆδες ἄγάδες, διὰ νὰ μᾶς φορέσωσι σὰν ἄλλην μὲ κίχῃν, τὴν αὐτὸν μέσ' τὸν λιμὸν, σὰν ἄλλον ἀρραβῶνα

(1) Ὁ υἱὸς τοῦ Πετρόπουλου Μαυρομιχάτη, ὅστις εἶχε σταλθ εἰς Τρίπολιν ὡς ὄμηρος.

καθὼς φροῦν τῶν γυναικῶν τότε τὸ δακτυλίδι, δταν ἀρραβωνιάζονται ἢ κἄνα ροζετῆδι. Καὶ οὕτω μᾶς ἐβρόντασαν στοῦ ἄδου τὸν τυβῆνα ἀπληκτισμένους, ἀδελφε, τοὺς ἄλλους κα' ἐμένα, ὡς στέκη ὄμως ὡς ἐδῶ, ὀλίγον ν' ἀνασάνω, ἐγὼ μὲν δὲν χασομερῶ, ἄλλοτον δρόμον πιάνω.

- Μωῦμεθ λάτρα: — σεῖς μᾶς ζητᾶτε,
- νὰ μαζωχθῶμεν — ὄλοι ν' ἀλθῶμεν.
- Μᾶς προσκαλεῖτε — φίλοι ν' ἀλθῆτε
- κανεὶς μὴ μείνη — οὕτω νὰ γίνῃ.
- Καὶ σᾶς τιμοῦμεν — ὄλοι ἀκούμεν
- τοῦχομεν ὄμα — μιλοῦμ' ἀντάμα
- τὸ πῶς νὰ γίνῃ — πάλιν νὰ μείνη
- τοῦτο τὸ πρᾶγμα — ραγιαδῶν τάγμα
- Μᾶς λέτε γράφτε — κονδύλι πάρτε,
- μὴ κινήσῃτε — μὴ σαλευθῶσι.
- Ἀκολουθοῦμεν — καὶ σᾶς μετροῦμεν
- ὡσαν ἄγίδες — ἄλλους πασσάδες.
- Σᾶς λέμεν πάντα — μὲρὶ μὴν πάρτε,
- πτωχοῦς ἀφήτε — μὴν τοῦς ζητεῖτε
- Σεῖς δὲν ἀρκεῖσθε — Τούρκοι ἐν εἰσθῆ,
- ἀλλὰ ζορπάδες — διαβολογάδες,
- Τὶ οὐδὲ ζητεῖτε — νὰ κδικηθῆτε;
- ἡμεῖς στὸ χεῖρι — ὄλοι στὸ σῆρι,
- ἀίκαιον ἄλλο — μικρὸν μεγάλο
- δὲν ἡμπορεῖτε — ἐσεῖς νὰ βρῆτε.
- Αἰτία ἄλλη — τὸ ξέουρον κι' ἄλλοι,
- τῆς ἀπειθείας — ἀποστασίας
- Δὲν εἶν' καμμία — μὴτ' ἐταιρείσ.
- ἀλλ' ἡ δική σας — ἡ πατρικὴ σας
- παραλυσία — καὶ ἀσωτία,
- Θηλυμανία — δοξομανία.
- Ἡμεῖς τί παῖμε — καλὰ σᾶς λέμε,
- Σεῖς δὲν ἀρκεῖσθε — Τούρκοι δὲν εἰσθῆ
- νὰ παιδευσθῶμεν — φυλακωθῶμεν.
- κρίνατε ὄμα — ὄλοι ἀντάμα.
- ὡ ἀσπλαγνίας — ἀναίσχυντίας
- ὡ ἀπιστίας — πλήρους κακίας.
- Πτοῦ στὴν τιμὴν σας — ὑπόλτηψιν σας
- Κακὴν ζωὴν σας — τὴν ἐδικὴν σας.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΣΙΓΗ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδγάρδου Πόε)

Ἐ κορυφῆ τῶν ὄρων ὑπὸ τῆς ἡ κοιλίας, ὁ βράχος καὶ τὸ σπῆ-λαιον μένουσιν ἄφωνα. Ἄλ κ μ α ν

— Ἄκουσον, εἶπεν ὁ Δαίμων, θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. — Ἡ κοιλίας περὶ τῆς ὀμιλῶ εἶνε κατηφῆς τις χώρα ἐν Λιβύῃ, ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Ζαῖρα. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ οὔτε ἀνάπαυσις οὔτε σιγῆ.

Τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ φέρουσι χροῶμα κροκειδῆς καὶ νοσφρόν· καὶ δὲν ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλασσαν, ἀλλ' αἰωνίως ἀναπᾶλλονται, ὑπὸ τὴν ἐρυθρὰν λάμπιν τοῦ ἡλίου, κινούμενα θορυβῶδῶς καὶ παραχωδῶς. Ἐξ ἐκάστης τῶν πλευρῶν τοῦ ποταμοῦ τοῦτου, ἀπὸ τῆς ἀμυῶδους κοίτης ἐκτείνεται, εἰς ἀπό-

στασιν πολλῶν μιλλίων, ὄχρα ἔρημος κατὰφυτος ὑπὸ γιγαντιαίων νουφάρων, ὅτινα στενάζουσιν ἐν τῇ μοναξίᾳ ἐκείνῃ τὸ ἐν παρὰ τὸ ἄλλο, ὑφούντα πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς φασμακτώδεις αὐτῶν αὐχένους καὶ σείοντα τὰς αἰωνίους των κορυφὰς πρὸς τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος. Καὶ ἐκπέμπουσι ψίθυρον συγκεχυμένον, ὡσεὶ προερχόμενον ἀπὸ χειμάρρου ὑπογείου. Καὶ στενάζουσι τὸ ἐν παρὰ τὸ ἄλλο.

Ἐπάρχει ὄμως ὄριον εἰς τὸ εὐρὺ αὐτῶν κράτος, καὶ τὸ ὄριον τοῦτο εἶνε δάσος ὑψηλόν, ζοφερόν, φρικῶδες. Ἐκεῖ, ὡς τὰ κύματα περὶ τὰς Ἐβρίδας νήσους, τὰ μικρὰ δεινδρύλλια κινούνται ἀδιακόπως. Καὶ ἐν τούτοις, δὲν πνέει ὁ ἀνεμὸς ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ τὰ μεγάλα πανάρχαια δένδρα ταλαντεύονται αἰωνίως μετὰ ζωηροῦ κρότου πρὸς τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο μέρος. Καὶ αἱ ὑψηλαὶ των κορυφαὶ ἀποστάζουσι, σταγόνια πρὸς σταγόνια, αἰωνίαν δρόσιν, καὶ παράδοξα φυτὰ δηλητηριώδη συστρέφονται περὶ τὰς βάσεις αὐτῶν. Καὶ ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς των, μετ' ἀντηχούντος ψόφου, τὰ φαιὰ νέφη συνωθῶνται, πρὸς ἀνατολὰς πάντοτε, ἕως οὐ διαρρεύσωσι δίκην καταρράκτου ὀπισθεν τοῦ πυριφλεγῶδους ὀρίζοντος. Καὶ ἐν τούτοις, δὲν πνέει ὁ ἀνεμὸς ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ Ζαῖρα δὲν ὑπάρχει οὔτε ἀνάπαυσις οὔτε σιγῆ.

Ἦτο νῦξ, καὶ κατέπιπτε βροχὴ καὶ ἐφ' ὄσον αὐτὴ ἐπιπτεν, ἦτο βροχὴ, ἀλλ' ἀφοῦ κατέπιπτε χαμαί, ἦτο αἶμα. Καὶ ἐγὼ ἐκαθήμεν ἐν τῷ δάσει, μεταξὺ τῶν μεγάλων νουφάρων, καὶ ἡ βροχὴ ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, — καὶ τὰ νουφάρια ἐν τῇ ἐπιβαλλούσῃ αὐτῶν μοναξίᾳ ἐστέναζον τὸ ἐν παρὰ τὸ ἄλλο.

Καὶ αἴφνης ἡ σελήνη ὑψώθη διασχίζουσα τὴν ἐλαφρὰν καὶ κατηφῆ ὀμίχλην, καὶ τὸ χροῶμά της ἦτο πορφυροῦν. Καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου προσηλώθησαν ἐπὶ ὑπερμεγέθους λευκοφαίου βράχου, ὑψομένου παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐν ἐφώτιζεν ἡ λάμπις τῆς σελήνης. Καὶ ὁ βράχος ἦτο λευκόφαϊος, καὶ ἀπαίσιος, καὶ εἰς ἄκρον ὑψηλός, — καὶ ὁ βράχος ἦτο λευκόφαϊος. Ἐπὶ τῆς προσόψεώς του ἔφερε κεχαραγμένους χαρακτῆρας· καὶ προὐχάρκσα διὰ τοῦ δάσους τῶν νουφάρων, ἕως οὐ ἐπληθίασα πρὸς τὴν ἀκτὴν ἀρκούντως, ὡστε νὰ δυνηθῶ νὰ ἀναγνωσῶ τοὺς ἐπὶ τοῦ λίθου κεχαραγμένους χαρακτῆρας. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ τοὺς διακρίνω. Καὶ ἐστρεψα πάλιν τὰ βήματά μου πρὸς τὸ δάσος, ὅτε ἡ σελήνη ἀνέβηκε ζωηροτέρων ἐρυθρῶν λάμπιν καὶ στρῶφας, διεύθυνα πάλιν τὸ βλέμμα πρὸς τὸν βράχον καὶ τοὺς χαρακτῆρας — καὶ οἱ χαρακτῆρες ἀπῆρτιζον τὴν λέξιν: ΜΟΝΑΞΙΑ.

Ἦτένισα ὑπεράνω, καὶ ἀνῆρ τις ἴστατο ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βράχου καὶ ἐκρύβην μεταξὺ τῶν νουφάρων ἵνα κατασκοπεύσω τὰς πράξεις ἐκείνου. Καὶ ὁ ἀνῆρ ἦτο ὑψηλόσωμος καὶ μεγαλοπρεπῆς, περιβιβλημένος, ἀπὸ ὄμων μέχρι ποδῶν, ἀρχαίαν ρωμαϊκὴν τήθεινον. Καὶ δὲν ἦτο ποσῶς εὐδιακριτός κατὰ τὰ λοιπὰ. — ἀλλ' ἡ μορφή του ἔφερε τὰ χαρακτηριστικὰ θεότητος· διότι μεθ' ὄλον τὸν πέπλον τῆς νυκτός, καὶ τῆς ὀμίχλης, καὶ τῆς σελήνης, καὶ τῆς δρόσου, οἱ χαρακτῆρες τῆς μορφῆς του ἠκτινοβόλου. Καὶ εἶχε μέτωπον εὐρὺ καὶ σκεπτικόν, καὶ βλέμμα ἐξηγηρι-

μένον εκ των μεριμνών και επί των ρυτίδων της παρειάς του ανέγνωσα τας παραδόσεις του Άλφου, της κοπόσεως, της εκ των ανθρώπων απογοητεύσεως, και μεγάλου πόθου προς την μοναξίαν.

Και ο άνήρ έκαθήσεν επί του βράχου, και στηρίζας την κεφαλήν επί της χειρός, διψύθουσε το βλέμμα προς την μοναξίαν. Παρατήρησε τα πάντοτε ανήσυχα δενδρύλλια, και τα μεγάλα πανάρχαια δένδρα· είδεν υπεράνω, τον υπό των διαδοχικών νεφών κεικαλυμμένον ουρανόν, και την πορφυρόχρου σελήνην. Και εγώ έμενον συνεσπειρωμένος εν τη κρύπτη μου, μεταξύ των νουφάρων, και παρατήρουσα τας πράξεις του ανθρώπου. Και ο άνήρ έστρεψεν εν τη μονώσει, ή νύξ εν τούτοις προύχουσι και εκείνος έκάθητο έτι επί του βράχου.

Και ο άνήρ επέστρεψε το βλέμμα από τον ουρανόν, προς τον κατηρή ποταμόν Ζαίραν, και προς τα κίτρινα και κατηρή αυτού ύδατα, και προς τας ώχρας σωρείας των νουφάρων. Και ήκουε τους στόνους των νουφάρων και τον από των ύδατων έκπιπόμενον ψίθυρον. Και εγώ, συνεσπειρωμένος εν τη κρύπτη μου, κατισκόπειον τας πράξεις του ανθρώπου, όστις έστρεψεν εν τη μονώσει—ή νύξ εν τούτοις προύχουσι και έκάθητο έτι επί του βράχου.

Τότε έδυσίθη μακράν, εις τα βάθη του άσπρου, και έβάδισα επί του πλήρους νουφάρων άσπρου, και προσεκάλεσα τους ίπποποτάμους τους διαμένοντας εν τω βάθει του άσπρου. Και οί ίπποποτάμοι, υπακούσαντες εις την πρόσκλησίν μου, μετίθησαν μετά των βεχημόν (*) εις τους πρόποδας του βράχου, και έβρυχήθησαν βροντηδώς και φρικωδώς υπό την σελήνην. Πάντοτε συνεσπειρωμένος εν τη κρύπτη μου, έπίδλεπον τας πράξεις του ανθρώπου, όστις έστρεψεν εν τη μονώσει— ή νύξ εν τούτοις προύχουσι και εκείνος έκάθητο έτι επί του βράχου.

Τότε επεκαλέσθη τα στοιχεία δια της άρας του θορύβου και φρικώδους θοάλλας ήγήθη εν τω ουρανώ, ένθα πρό μικρού εύδ' ή έλαχίστη αύρα έπνεε. Και ο ουρανός έγινετο ζοφώδεις εκ της όρυξης της κηταιγίδος, — και ή βροχή έπληττε την κεφαλήν του ανθρώπου — και τα κύματα του ποταμού εξέχειλιζον — και ο ποταμός περιδινούμενος ανεπήδα εν άφρο, — και τα νουφαρα έγόγγυζον, — και το άσπρος συνετρίβετο υπό του άνέμου, — και ένυλιστο κεραυνός, — και έπιπτεν ή άστραπή, — και ο βράχος έκλονείτο εκ θιμελιών. Και εγώ, συνεσπειρωμένος πάντοτε εν τη κρύπτη, πρεμένευσον τας πράξεις του ανθρώπου, όστις έστρεψεν εν τη μονώσει ή νύξ εν τούτοις προύχουσι, και εκείνος έκάθητο έτι επί του βράχου.

Τότε παρωργίσθη, και επεκαλέσθη δια της άρας της σιγής τον ποταμόν και τα νουφαρα, και τον άνεμον, και το άσπρος, και τον ουρανόν, και τον κεραυνόν, και τους γογγυτούς των νουφάρων. Και είσήκουσαν την άραν, και κατέστησαν άφωνοι. Και ή σελήνη έπαυσε την έπιπίπτον εν τω ουρανώ παρείων της, και ο κεραυνός εξέπνευσε, και ή άστρα-

(*) Έλικονιδείς όρει.

πή έσβέσθη πλέον, και τα νέφη έστράθησαν ακίνητα, και τα ύδατα κατήλθον πάλιν και έμειναν εν ταίς κοίταις των, και τα δένδρα έπαυσαν ταλαντευόμενα, και τα νουφαρα δέν έγόγγυζον πλέον, και ούδ' ο έλάχιστος ψίθυρος έγείρετο πλέον εκ του πλήθους αυτών, ούδ' ή σκια ήχου τινός εν όλη τη εύρεία και άπεράντω έρήμω. Και παρατήρησας τους επί του βράχου χαρακτηρας, είδον ότι είχαν ούτοι μεταβληθῆ — και ήδη έσχημάτιζον την λέξιν ΣΙΓΗ.

Και ρίψας το θέλημα επί της μορφής του ανθρώπου, είδον αυτήν ώχράν εκ του τρομού. Και ήγειρεν έσπυρισμένος την κεφαλήν από της χειρός· ήγήθη όρθιος επί του βράχου και έστεινεν το ους. Άλλ' ούδεμια φωνή έφ' όλης της έκτάσεως της άπεράντου έρήμου, και οι επί βράχου κεκαραγμένοι χαρακτηρες ήσαν: ΣΙΓΗ. Και ο άνήρ έφρίκισε, και, άπέστρεψε το πρόσωπον, και έφυγε μακράν, έπισπυρισμένος, και δέν τον επανείδον πλέον.

— Άρτίους λοιπόν μύθους περιέχουσι τα βιβλία των Μάγων, τα μελαγχολικά βιβλία των Μάγων. Λαμπράς, είπον, ιστορίας περιέχουσι περί του Ούρανού, και της γής, και της κραταιάς θαλάσσης, — και περί των Πνευμάτων της θαλάσσης, της γής, και του θείου ουρανού. Πολλήν δ' έπιστήμην υπέκρουσι λόγοι των Σιθυλλών και άγια, άγια πράγματα ήκούσθησαν το πάσαι δια των σκιερών φυλλωμάτων της Δωδώνης. — άλλ' όσον πιστεύετε ότι ο Άλλάχ ζῆ, τήσιν και εγώ πιστιν έδωκα εις τον μύθον τούτον εν ο Δαιμων, καθήσας πλησίον μου εν τη σκιά του τάφου, μοί διηγήθη ως ένα των πλέον παραδόξων! Και άφου ο Δαιμων έπεράτωσε την διήγησίν του, έπεσεν ύπιος εις το βάθος του τάφου και ήρτισε να καγχάζη. Και δέν ήδυνήθη να συμμερισθῶ του γέλωτός του, και με κατηράσθη διότι δέν ήδυνάμην να γελάσω. Και ο Λυγξ, ο αιώνιος ένοικος του τάφου, εξέλιθε, και ανεπαύθη παρά τους πόδας του Δαιμονος και προσήλωσε το βλέμμα του επί των όφθαλμών εκείνου. Κ. Ι. Π.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

(Φαιδρα αφήγησες)

(Συνέχεια)

Τη έπειτα, περί την όγδόν της πρώτης, ο κ. Θεόδοτος είσήλθεν εις το δωμάτιον ένθα ο Γεώργιος έκοιμήτο άκήμη.

— Έρχομαι να σε άποχαριστίσω, Γεωργάκι μου: πρέπει ν' έπιταχθῶ με σιγμήν εις Σάμιον δια να τακτοποιήσω μίαν εικονομαχικήν ύπόθεσιν. Θά επανέλθω αύριον ή την δευτέρα. Έπιτα, εάν ο διάβολος δέν βάλῃ την εύραν του, θα πάω να περάσωμεν κάμποσαις ημέραις εις Μιλάνο, και Τουρίνον.

Εν τω μεταξύ, πρόσεχε να μη φανῆς πολύ. Είμεθα εις τας τελευταίας ημέρας των άποκρέων, και πιθανώς θα έλθουν εις Κ... πολλοί ξένοι από τα περίχωρα. Τι θά έλεγον ει γονείς σου εάν άπεκάλυπτον ότι είμεθαμεν έδώ τόνον καιρόν;

Χαίρε, Γεωργάκι· προσοχή! Ο Γεώργιος εν αύτῃς λέξει τινος χασιμώμενος. Είτα, ήκούσας τον πρώτον άμάχη ιστομένην πρό της ύδρας του ξενοδοχείου, επήδησεν έξω της κλίνης και, δια του παραθύρου εκύταται εν την όδόν. Δια της άμάξης εκείνης ανεχώρου, μετ' ου πολυ, οι δύο αυτοι Πατούση...

I X

Την πρώην της 18 Φεβρουαρίου οι άγαθοί κ' τοικοι της Ρ... συνηθροίζοντο εις την πλατείαν όπως αναγνώσασιν και σχολιάσασιν γιγαντιαίον τοιχοκόλλημα.

Επρόκειτο περί άποκρακτικού προγράμματος, τετυπωμένου δια πηχυαίων στοιχείων επί φυλλου χαρτου μεγαλειότερου συνόλης.

Ο εκ χρονογραφικού καθήκοντος αναφερόμεν ότι, την αυτην εκεινην ήμεραν, πάσαι αι πόλεις και τα χωρία της επαρχίας εκεινης έστολλίζοντ' από της πομπώδους εκεινης προσκλήσεως.

Αναγνώσαμεν: — «Πολίταις της Άνω Όρειας και των πλησίον χωρίων: Συνεπεία της γιγαντιαίας πάλης, ήτις πρό δύο μόλις έτών άνηρούσε την Ευράπην όλην, αι σχέσεις της Ιταλίας μετά του έξωτερικού — ε,τι και ε, σκίπτωνται οι περιορισμένοι έχοντες τον νοῦν — έγέγοντο τήσιν πολυπλοκοι και δυσχερεῖς ώστε άσαι εΐται, εκ μέρους ύμων, ή μεγαλειότη, α προσοχή όπως είδήσωμεν σῶσι και άδλαθεῖς της άδιεξόδου ταύτης θέσεως.

Δύο μεγάλαι δυνάμεις, ή Γερμανία και ή Γαλλία — έπισθίεται ή μιν κατά της δέ, ή μιν εκ φυσικής δυσπιστίας, ή δε εκ πόθου άνταξίτικέσεως — έπιθυμοῦσι την ήμετέραν συμμάχιαν, δια παντοίας δέ τρόπων και άποκλεισίων προσπαθῶσαι να έλκῶσιν ήμεις εις τον κύβητον των ιδιαιτέρων εκάστης συμφερόντων.

Συμμάχουσα μετά της πρώτης γινόμεθα ένοχοι της μεγαλειότης: άχαριστίας προς τας εύγενές έθνος εις το όπιον έρείλομεν κατά μέγα μέρος την ένδύξιν ήμων άνεγέννησιν. Αναλαμβάνοντες θμωσ την υπεράσπισιν της δευτέρας, επιτύρομεν έφ' ήμων το μίσην μεγάλης δυνάμεως, ήτις έπίσης παρετήχεν ήμιν σπουδαίας έκδοσεως.

Τι θα πράξωμεν εν τη δυσ, ερεΐ ταύτη θέσει; Ο Ιταλικός λαός, μετά της έμφύτου αυτώ τοιχοσύνης, ήτις ώδήγησε πάντοτε αυδεν εις τας δυσκολιότερας στιγμάς, έλαθεν ήδη θραστικώς την άποφασίν του.

Ο Ιταλικός λαός ειπε: Δύναται ή προς την Γαλλίαν συμπάθειά μας να δυσχερεστήσῃ την Γερμανίαν; Δύναται ή Γαλλία να φέρῃ βάρειος την προς την άνταγωνιστήριάν της κλίσιν μας;

Λοιπόν: Δεσειθώμεν άδιόφοροι! Δεσειθώμεθα εις τρόπον ώστε ν' άποσπώσωμεν πάσαν ύποψίαν δια δυνάμειν να πράξωμεν τι σοβαρόν υπέρ της μιν ή της δέ. Δεσειθώμεν άδιόφοροι! Εκ της σκέψεως ταύτης, νη ύψίστης πολιτείας, έγενήθη σημερον εν τοις Ιταλικούς δήμοις δεύγενής και πατριωτικής άγών να τελεσθῶσι μετ' άσυήθους εύθυμίας και μεγαλπρεπειας αι μέλλουσαι των άπόκρων έστρατι.

Πανταχού σχηματίζονται κομιτάτα, άνοίγονται έβανος, έφευρίσκονται νέαι τρόποι όπως εξελεθῆ ή εύθυμία των πολιτών.

Αι προειρημισαί αυται διεσκεδάσαν ήδη εν Ευρώπη πλείστους φόβους και πλείστας ύποψίας.

Δέν θά φανῆ λοιπόν παράδειξον, εάν εν τη βμάχῃ ταύτη του πατριωτισμού και ή διάσημος πόλις Κ..., ή πάντοτε προθύμως υψώθησασ τας εύγενές έκδηλώσεσις του έθνικού φρονήματος, υπεράσισε να έστράσῃ φέτος, μετά πρωτοφανών όημοσίων διασκεδάσεως, τας τελευταίας ήμέρας των άπόκρων!

Πολίταις νῦ: Άνω Όρειας και των πλησίον χωρίων!

Εις την περαιομένην ύμων διάνοιαν δ'ν χρειάζονται άλλα: έξηγήσεις. Σῶς γ' ωρίζο, εν: μῦς έννοείτε.

Άίσιαη πόλ ε άνοίγει ύμῖν τας άγκάλας της. Πῶσα προτροπή, έπως άγογγῆε την πρόσκλησιν ταύτην, θα ήτο περιττή, εάν ζῆν ζῆτο ταύτοχρόνως και προσδλητινῆ [δια την γνωστον ύμων π τρωτισμόν.

Προσθέτουσ' μόνον, εν συνόψει, τι πρόγραμμα των θεαμάτων, άπεινα θα προσφέρωμεν εις ότους έαλήθιστι να μῦς τιμῆσται δια της συμπράξεώς των κατά τας τρεις ήμέρας της γενικής εύθυμίας.

Το πρόγραμμα τούτο, υπό τον πέπλον των μετριφ όνων αήτου 'ποσώσεως', κρύπτει και μεγάλας έκπλήξεις, οτινες έσονται τόσων, μάλλον εύχαριστοι όσων μεγαλειότερος έσεται ο άκοιθαός των προτε εύσπομένων.

Αναγνώστα: Κυριακή. Κατά την πέμπτην πρωτῆν ώραν γενική άφύπνησις υπό τον ήχον πάν κοίτων.

Όρα 10. — Είσοδος εις τας μεγαροπολιτικῆν ναόν... Πῶσα άρχή ε κ θ σ ο.

Όρα 12 — Είσοδος περιπατος μετά φλογερών στεναγμών και πυροπολητικῶν βλεμμάτων.

Την έπέαν: Χρῆς θαλαζώντων ηπιών εν ταίς αΐθουσας του Νηπαγαγοσ, μετά δολησας.

Μετά τῶν χορῶν, έσω ικόσ, πολυμυλις ζεΐπιον εν ταίς σείδόμενα: έαυτός οίονομείας.

Δε σ κ ε σ ο, Πρι την 10 π. μ. τα μέλη του Κομιτάτου των άπόκρων, συνεδριούμενοι υπό των έντοπιων έργασιων, και υπό του εύθυμοῦντος λαού, μεταβιβάζουσιν εις τον σθηρομ κέν σταθμόν όπως δεχθῶσι επισήμως τας αντιπροσώπους των. Εκατόν τριάντα δήμων, οτινες έδήλωσαν ήδη δια δέχονται το πρόγραμμά μας.

Όρα 11. — Προσώνησις του Δημάρχου εις τούς αντιπροσώπους, και άντιφωνήσεις αυτών.

Όρα 2 μ. μ. — Επισήμως επιστροφή εις Κ... Ζωηρώταται συνομιλία καθ' όδον, και άλληλοίς άπασμοί εν τη πλατεία.

Όρα 4. — Διάλυσις της συνεδρήσεως. Οι ξένοι διασκεπίζονται εις τας διάφορα ξενοδοχεία, ένθα εῦ ανατα έλευσέρας να εί δάσωσιν έναλόγως των μέσων και των διαθέσεων αυτών.

Την έπείραν — Γυμναστική έσκερς εν τη αίθουσῃ του Δημαρχείου. Γυμνάσματα ζυγασίως, έτελεζόμενα υπό των καλύτερων μαθητών του σχολίου συμπολίτου ήμων Ραμβάλλου Σάκη, μέλους διαφόρων Ακαδημιών της τε Ιταλίας και του Έξωτεσικού.

Τρι η η. Όρα 6 της πρωτῆς. Όλοι αι οίείας, ως εκ θεώματος, στοιλίζονται δια σημασιών.

Όρα 12. — Επανάλυψις του περ πάτου, μετά συμμετοχής τ' εύών και έπίπτον προσωπειδών.

Όρα 7 μ. μ. — Επισήμως έσκερς του Μεγάλου Θεάτρου. Εύρηστική παράστασις της κλασικής και πάντοτε θαυμασίας τραγωδίας του ποιητού Μόνη. Άριστο ό ημ ος, έτελεσθεισος μετ' καταλλήλων ένδυμασιών υπό των έκτατοέρων έραπειχών του θέατρου, οτινες πρέχουσιν εύσυνως την συνεργασίαν των, ως και υπό της άρίτης και περιεκλήους καλλιτέχιδος Π. μηλίου Δουζινιάτης, τετασ της εξαδέλρης της διασημοτέρας της Ευρώπης τραγωδού, της κυρας Δούξης.

ΣΗΜ. Μέγας τις δισκος, δ' θα επιστηρῶσσι δύο μέλη του Κομιτάτου, θα ζεχθῆ τας προσφορές τας ώριουμένας ει' εύρηστικόν σκοπόν.

Μετά τῶν μεσοκρίτων. — Χρῆς μετρητισμένων, μευσική και ήματα μέχρι της ένατολής του ήλιου.

Ο πρόεδρος του Κομιτάτου Πιπότης ΠΕΤΡΟΣ ΓΟΥΒΙΟΣ

Ο γραμματεὺς ΡΑΜΒΑΔΔΟΣ ΣΠΑΚΗΣ

Τὸ πρῶτον τοῦτο τῆς ἀποκρακτικῆς εύγλωττίας, άνεγνωσθῆν έφ' ή φωνῆς υπό των λογίων του χωρίου, παρήγαγε παρά τῆς διαφόροις όμιλοισ έντύπωσιν δυσπιστοῦ τοσ θαυμασμού.

Οί πλείστοι ἀπεμακρύνοντο, ἀναφωνοῦντες: Παιδία φίστικα πράγματα!

Ο γ. Σμαρτίης, ὁ γραμματεὺς καὶ ἄλλοι προῦχοντες ἐμειδίων ποντοῦν μειδίομα, ὅπως φανῶσιν εἰς τὸ ὕψος τῆς περιστάσεως. Ο κ. Σμαρτίης μάλιστα ἤκουσθη γυναικείων:

— Ἦ ἀξιοῦσθε α τοῦ δήμου ἀπαιτεῖτὶ νὰ στείλωμεν ἀντιπροσωπεία.

Ἐπιστρέφων εἴκαθε, μετὰ τὴν ἀνάγωσιν τοῦ μεγαλεπήδου τούτου προγράμματος, ὁ κ. Πανδύλος Πανδύλης εἰς ἤλθεν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν τοῦ ἰσογείου, ἐνταῦθα εὐχόμενος τοῦ συνομιλοῦσα μετὰ τοῦ δὲν Λουδοβίκου.

— Ἀρίστα! — ἀνεφώθη ἐπιστρέφων — χαίρομαι, ὅτι ὁ ἀξιοθέσβητος ἡμῶν φίλος εἶνε ἐδῶ, διότι δὲν ἀμφόβωλον εἶνε θὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὸ σχέδιόν μου, καταστρέφων τὰς συνήθειαι ἀντιτάσεις τῆς προσηλοῦς ἀλλὰ καὶ ἐπιμένου ἡμῶν συζήτου...

Μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ Γεωργιάκη μας, (εἶνε δὲ δεκαπέντε ἡμέραι ἀφ' ἧς εἶνε ἀπὸν ἐνεκὰ τῆς ἐδαρκτικῆς αὐτοῦ περιπέτειαι), ἡ ἐπιδοκίμασι διαμονὴ κατέστη τῶσδε θλιβέσθαι ὡστε τυγχάνει ἀπορίας εἶναι πῶς εἶνε ζῶμεν. Ἐξέβησιν διεμένει νὰ τὸν ἔβωμεν καὶ ἡμέραν ἀ γυναικίται μετ' αὐτοῦ, μετ' αὐτοῦ νὰ δε πνήσωμεν. Ἐ εὐθυμία του ἐκέτα τὴν ὁρῶν μας... ἐπρώγαμεν καλῶ, ἐχωνεύμεν καλλίτερον...

Τῶσδε δὲ... ἀλλὰ πὲρ τί νὰ τὰ λέγωμεν; Ὑ, εἰς, δὲν Λουδοβίκε, δύνασθε νὰ τὸ ἴδῃτε. Ἦ Πητρονίλλη μου δὲν ἔχει πλεόν τὸ χροῶνιά της, ἐγὼ εἶ δὲν ἔχω δὲ εἶναι διὰ τίποτε.

Ἐπικίθησιν λοιπὸν οἱ μικρὰ τὴν ἐκδομὴν ἐξω τοῦ χωρίου τούτου, μετὰ τὴν διασκέδασις, ἔξω εἶνε ἐγὼ;... ὅτι ἦτο πολὺ ὠφέλιμο, καὶ εἰς αὐτὴν καὶ εἰς ἐμέ.

Ἐἴστε, δὲν Λουδοβίκε, τὸ μεγαλοπρεπὲς πρόγραμμα, ἔπει εἰ κάτοικοι τῆς Κ... ἐτοιχοκόλλησον εἰς ὅλους τοῦς δῆμους τῆς ἐπαρχίας;

— Τὸ εἶδον, τὸ εἶδον! ἀποκρίνεται ὁ δὲν Λουδοβίκος, σείων ἐλαφρῶς τὴν κεφαλὴν.

— Φαίνεται οἱ ἐκεῖ κάτῳ σκοπεῖσθαι νὰ διασκεδάσῃσι.

— Νὺ ἰδῆς — ἐέκοφεν ἀποφώνω; ἡ κυρία Πητρονίλλη — νὰ ἴδῃς οἱ εἰς τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν τῶν πνήνηται ἐξ ἐπὶν, τοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ κάμῃ εἴκοσι μίλλια δι' ἀλάτῃς μετ' αὐτὸν τὸ χροῶν, διὰ νὰ ἴδῃ πέντε ἐξ μαπαράσας καὶ νὰ πατηθῇ ἀπὸ καμῶσους μεθυσμένους!

— Ἐ! Ἐ! Τὴν ἀκούετε, δὲν Λουδοβίκε; Ἀδύνατον νὰ συνεννοῦσθῇ τις καὶ νὰ συνομιλήσῃ ἢ ὅπως μετ' ἡ γυναικίκα αὐτὴν!

— Ἐλα, ἔλα! δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ ὁρῶσθῃτε διὰ τοῦτο! λέγε, ὁ ἱερεὺς διὰ καθησυχαστικῆς φωνῆς. Ὁ κύριος Πανδύλης εἶνε πολὺ νοήμων... ἡ κυρία Πητρονίλλη εἶνε τῶσδε εὐπειθῆς!... Ἀς σκεφθῶμεν μετ' ἡσυχίαν!

Μετὰ τὴν σιωπὴν, ὁ κ. Πανδύλης ἐπανάλαβε τὸν λόγον του μετὰ πρῶτης:

— Δὲν εἶνε βεβαίως ἡ ἐπιθυμία νὰ ἴδῳ παρελάτας προσωπιδωσίων ἢ νὰ λάβω μέρος εἰς ταραχώδεις διασκέδασις, ἦτις μ' ἐμπάνει τὴν ἰδέαν νὰ κάμω μικρὰν ἐκδομὴν μετὰ τῆς συζήτου μου μετὰ τῆς Κ... τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀποκριῶν. Ὡμίλησε μόνον ἡ πατρικὴ μου καρδία, καὶ τίποτε ἄλλο. Εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν θεαμάτων, εἶνε θὰ δοθῶσιν εἰς Κ... ἀναγγράφεται καὶ ἡ παράστασις τῆς καλλίστης τραγωδίας Ἀριστοῦ τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Μέντη.

Γνωρίζεις ἐε, Πητρονίλλη, εἰς ποῖον μέρος καὶ ἀπὸ ποῖου εἶδα παρελασμένον, πρὸ ἐώθεκα ἐπὶν, τὴν τραγωδίαν αὐτὴν; Ἐπῆρε μετὰ τὸ ἐνθυμῆσθαι, διότι τότε ὠμίλησάμεν περὶ αὐτῆς διὰ πολλοὺς μῆνας. Τὴν ἤκουσα ἐκεῖ, εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν Σχολήν, ὅπου ἐσπούδαζεν ὁ Γεώργιος.

Καὶ γνωρίζετε, δὲν Λουδοβίκε, ποῖος ἦτον ὁ μαθητὴς ὁ ὅποιος ἐπαίξε τὸ μέρος τοῦ Κεσῆρου, προκαλῶν τὰ δάκρυα τῶν καθήγητῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἐπισκόπου;... Ἦτον αὐτὸς, πάντοτε αὐτὸς, ὁ ἀγαπητὸς καὶ εὐλογημένος υἱὸς μας! Ἦτο ἰδεομεν ὁ Λευκὸς, μετ' ἐρωθ' ἀνταίτιαν ἐπὶ τῶν ὡμῶν, ὠρῶτος ἴσάν ἀγγελος, καὶ ἔλαγε τὸ μέρος του ἀπ' ἐξω, ἴσάν νὰ τὸ ἔγραφον αὐτὸς ὁ θεός!

Καταλαμβάνετε τώρα, προσεχτικῶς μου σύζυγε, διὰ τί ἡ βεβαίως νὰ κάμωμεν μίαν μικρὰν ἐκδομὴν μετὰ τῆς Κ... ὅπως

ἀκούσῃμεν πάλιν μίαν κλασικὴν τραγωδίαν, τῆς ὁποίας ὁ μόνος τίτλος ἐπαναφέρει εἰς τὸν νοῦν μας τὰς γλυκυτέρας ἀναμνήσεις τοῦ βίου;

Ἦ κυρία Πητρονίλλη ἐσκόγγισε δάκρυ μητρικῆς στοργῆς, καὶ δὲν ἐτ' ἔλμυσε νὰ προσφέρῃ εὐτε λέξιν ἀντιτάσεως.

Μετὰ βραχίαιαν τινὰ σιωπὴν, ἀπηύθυνεν εἰς τὸν δὲν Λουδοβίκον ἐρώτησιν ἐξ ἧς διαφαίνεται ὅτι ἔλλινεν ἦδη εἰς συμβιβασμὸν τινά.

— Νομίζετε, δὲν Λουδοβίκε, ὅτι ἡ τραγωδία, περὶ τῆς ὁποίας γίνεται λόγος, εἶνε τοιαύτη ὡστε νὰ μὴ προσβάλλῃ τὰ αἰσθητάματα ἐντὸς μου καὶ θεοφοβούμενου ἀνθρώπου;

— Μὴ φοβεῖσθε περὶ τοῦ, κυρία Πητρονίλλη! εἶνε κλασικὴ, δηλοδὴ ἠθικωτάτη τραγωδία. Ὁ Ἀριστοδῆμος, ἐάν κελως ἐνθυμοῦμαι, ἦτο βασιλεὺς τῶν Μεσσηνίων, ὅστις ἐἴταξε τὸν φόνον τῆς θυγατρὸς του ὅπως ἀνέβη εἰς τὸν θρόνον. ὅ εἰ δὲ εἶδεν αὐτὴν σφαγεῖσθαι, ὑποπτικῶν αὐτὴν ἐνοχόν... ἐνοσέ ε;... ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ πτώματος μετὰ μεγάλης μαχαίρας... ἠνέωξε τὴν κοιλίαν αὐτῆς... καὶ ἤρξατο ἐρευνῶν, ἐρευνῶν...

— Τί φρικτὴ! τί φρίκη! δὲν Λουδοβίκε! ἀνεφώθησεν ἡ κυρία, φράττουσα τὰ ὄτα τῆς διὰ τῶν δακτύλων.

— Μὴ φοβεῖσθε, κυρία Πητρονίλλη! Πάντα ταῦτα θὰ ἦσαν ἀνήθηκα ἐάν δὲν ἠκολουθοῦντο ὑπὸ τοῦ θρησκόμου τῆς ἀθωότητος.

Ἦ θυγάτηρ τοῦ Ἀριστοδῆμου ἦτο ἀθῶα, ὁ εἶ ἀθλιος βασιλεὺς, κατατροπώμενος ὑπὸ τῆς τύφωσης τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς ἀπελπισίας, ἐμπήγνυσιν ἐγγχειρίδιον ἐν τῇ καρδίᾳ του.

— Θεέ μου! Καὶ πηγαίνει τις νὰ ἴδῃ τοιαύτας ὠμότητας πρὸς διασκέδασι;

— Καὶ πότα, ἀναφωνεῖ ὁ Πανδύλης μετ' ὄνυχος, πῶτα ἐγγράφωσαν τραγωδίας ὅπως προκαλέσωσιν τὸν γέλωτα τῶν ἀνθρώπων;

— Ὀνομάζονται τραγωδία, προσέθηκε δογματικῶς ὁ δὲν Λουδοβίκος, ἀκοιθῶς διότι τραβοῦν τὰ δάκρυα τῶν θεατῶν.

— Καὶ ποῖον μέρος ἐπαίξιν ὁ Γεωργιάκης μας εἰς αὐτὴν τὴν σπαγῆ; ἐρωτᾷ ἡ κυρία Πητρονίλλη μετὰ φρίκης.

— Δ ν σου τὸ εἶτα; τὸ μέρος τοῦ Κεσῆρου.

— Ὁ ὅποιος Κεσῆρος, ἐξακολουθεῖ ὁ δὲν Λουδοβίκος, εἰς τὸ πρότοτυπον εἶνε υἱὰ Κεσῆρα, ἄλλῃ κόρη τοῦ Ἀριστοδῆμου, τὴν ὁποίαν ὁ πκτήρ ἠγάπα τρυφερῶς.

— Δόξα τῷ Θεῷ! — ἐστάνειεν ἡ κυρία.

Ἐἴτα, μετὰ τινὰ παύσιν, βλέπουσα ὅτι ὁ σύζυγος ἦτο συνηρημένος, τῷ εἶπεν:

— Ἀπὸ σήμερον μετὰ τῆς τρίτης μοί φαίνεται ὅτι ἐγώ μεν καιρὸν νὰ σκεφθῶμεν. Γνωρίζεις ὅτι, ἐπὶ τίλους, ἐνδίδω πάντοτε εἰς τὴν βέλγησιν σου. Ὅποσοῖποτε, δύνασαι καὶ ν' ἀναχωρήσῃς μόνος...

— Ὁχι, ὄχι! τοῦτο δὲν εἶνε καλόν! — λέγει ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ὠμωτικῶν. — Ἦ καλὴ σύζυγος... Ἀλλως τε, ὡς παρετήρησε ἡ κυρία, ἔχομεν καιρὸν νὰ σκεφθῶμεν. Ὑπὸ τῆς θετικῆς ἐκείνης, δὲν ἔχω νὰ εἶπω τίποτε... Πρόκειται περὶ ἐντίμου καὶ ἀθῶας διασκέδασεως....

(ἀκολουθεῖ)

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΣΙΝ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφόνσου Λωδῆ)

Ὁ μεταβαίνων ἀπὸ τοῦ μύλου μου εἰς τὸ χωσίον, διέρχεται ἀπὸ τινος ἐκίσιου ἐκτισμένου παρὰ τὴν ἐδῶν, εἰς τὸ βάθος εὐρείας καὶ καταφύτου ἐξ ἀμπελοφῶν δένδρων αὐλῆς. Ἦ οἰκία ἀνήκει εἰς τὸν γηραιὸν Στέφανον, μετὰ τὰς ἐρυθρὰς αὐτῆς κεράμους, τὴν βαθύχρουον πρῆσφιν, ἧς ἡ ἐπιφάνεια εἶνε ἀνώμαλος, τὸν ἐπὶ τῆς στέγης ἀνεμοδείκτην καὶ ὑψηλὰς σωρείας ξηροῦ χόρτου...

Διατὶ ὁ οἰκίσκος οὗτος μοὶ ἐκίει τὴν προσοχὴν; Διατὶ,

βλέπων τὴν κεκλεισμένην ἐξώθυρον, ἠσθάνομην βῆρος εἰς τὴν καρδίαν; Ἦγνόνον τὸ αἶτιον, καὶ ἐν τούτοις ἡ βῆξ αὐτοῦ τοῦ διαιτημάτος μοὶ προῦξίει φοικην. Βαθεῖα σιγὴ ἔθισέλευε περὶ αὐτὸ... Ὅτιε τις διέβαινον ἐκεῖθεν, εἰ κύνες δὲν ὄντακον καὶ αἱ μελαγχροῖδες ἐστρεφον τὸ βῆμά των καὶ ἐφευγον ἄρῳνοι... Οὐδεμία φωνὴ ἐντὸς! Τίποτε, οὐδ' ὁ ἐλάχιστος κρότος... Ἄνω τῶν λευκῶν παραπετασμάτων τῶν παραθύρων καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς καπνοδόχου ἀνερχομένου καπνοῦ θὰ ἐξελάμβανέ τις τὴν οἰκίαν ταύτην ὡς ἀκατοίκτητον.

Χθὲς, τὴν μεσημβρίαν, ἐπιστρέφων ἀπὸ τοῦ χωρίου, ἰδῶν, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἡλίου, κατὰ μῆκος τῶν τοίχων τῆς ἐπαύλεως, ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων... Καθ' ὅδον, πρὸ τοῦ οἰκίσκου, ὤπρησεν σιωπῆλ ἡ ἐπὶ ἡρόν ἀμάξιόν τι δὲ ἐξηροῦ χόρτου... Ἦ ἐξώθυρον ἔμεναν ἀνοικτὴ καὶ ἐγὼ, ρίψας τὸ βλέμμα ἐντὸς, ἐν ᾧ ἐπιρρέμεν, εἶδον εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς γίροντα στηριζόντα τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ πλατείας λιθίνης τραπέζης καὶ τὴν κεφαλὴν μεταλὺ τῶν χειρῶν, γέροντα καταλέκον, μετ' ἐρυθράτων χιτῶνα καὶ περισκελίδα κατασχισμένην... Ἐστάθην. Εἰς τῶν ὤπρητων μοὶ εἶπε ταπεινοσάνων: «Ἦσων! εἶνε ὁ κύριος... ἦ καθὼς τὸν βλέπετε ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ δυστυχήματος τοῦ εἰρητοῦ. Τὴν αὐτὴν στιγμὴν γὰρ μετὰ μικροῦ παιδίου, ἀμφότεροι πενήτοροῦστας, διήλθον ἐμπροσθεν ἡμῶν καὶ εἰσῆλθον ἐντὸς τῆς ἐπαύλεως.

«... Ἦ κυρία, προσέθηκε ὁ ὀνηρέτης, καὶ ὁ δευτερότοκος τῆς υἱῆς, ἐπιστρέφοντες ἐκ τῆς λειτουργίας. Μεταβαίνου καὶ ἐκάστην εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀφ' οὗ ἐπροσέθη ὁ υἱὸς τῆς... Ἀ! κύριε, ὅποια θλίψις! Ὁ πατὴρ φρεσὶ ἀνοχῆ τὰ ἐνδύματα τοῦ ἀποθανόντος, δὲν στέργει νὰ τὰ ἀποβάλλῃ κατ' οὐδὲνα τρόπον... Ἀ! ἡμπερὶς!»

Τὸ ἀμάξιον ἐσεῖσθη ὅπως ἀρχίσῃ τὴν πορείαν του. Ἐγὼ δὲ παρεκάλεσα τὸν ἠγικόνον νὰ μοὶ παρέξῃ θέσιν ἐπὶ τοῦ ἀμαξίου πληθύνον αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ ξηροῦ χόρτου, ἤκουσα τὴν παροῦσαν θλιβερὰν ἱστορίαν...

Ἐκαλεῖτο Ἰωάννης. Ἦτο λαμπρὸς εἰκοσαετῆς χωρικός, συνεσταλμένος ὡς κόρη, ὀνηρῆς καὶ μετὰ τὴν ὄνιν πλήρη φαῖδότητος. Ὡς ἐκ τῆς ὠραιότητος του, ἐπέστρεψα τὰ βλέμματα τῶν γυναικῶν ἀλλ' αὐτὸς μίαν μόνον ἐσκέπτετο, τὴν μικρὰν του Ἀρλεσιανῆν, τὴν κεκοσμημένην διὰ βελούδων καὶ δαντελλῶν, ἧς εἶχε ποτε συναντήσῃ εἰς Ἀρλ... Ὁ ἔρωσ αὐτῆς τοῦ νέου δὲν παρήγαγεν εὐάρεστον ἐντύπωσιν ἐν τῷ οἰκίσκῳ. Ἦ κόρη ἦτο ἐρωτότροπος καὶ εἰ γονεῖς τῆς δὲν ἦσαν ἐκ τοῦ χωρίου. Ἀλλ' ὁ Ἰωάννης ἐπόθε διακίρως τῆς Ἀρλεσιανῆς του. «Θ' ἀποθάνω, ἔλεγεν, ἀ. μετ' ἡν ἀρρηθῶσιν.» Ἐπὶ τίλους, ἀπερῆσαν νὰ τοὺς νυμφεύσασιν μετὰ τὸ βῆρος.

Ἐπῆραν τινὰ Κυριακῆς ἡ εἰκαγένητα εἰδείσται, ἡ μᾶλλον ἐρίλει γαμήλιον συμπόσιον, ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ οἰκίσκου. Ἦ ὠμψη δὲν παρεκάθητο, ἀλλὰ καθ' ἑλὸν τὸ διάστημα τοῦ συμπόσιου ἐγίνοντο προποσῆσις ὑπὸ αὐτῆς... Ἀνήρ τις ἐνεφανίσθη εἰς τὴν θύραν, καὶ, διὰ φωνῆς τρυφεροῦς, ἐξήτησε νὰ διαλήσῃ ἰδιαιτέτως πρὸς τὸν κύριον Στέφανον. Ὁ Στέφανος ἠγέρθη καὶ ἐξῆλθεν ἐν τῇ ὁδῷ.

«Κύριε, τῷ εἶπεν ὁ ἀνήρ, νυμφεύσατε τὸν υἱόν σας μετὰ μίαις ἀτίμου, ἦτις ἐπὶ δύο ἔτη ἐξῆ μετ' ἐμοῦ. Καὶ ἔνα ἀποδείξω ὅτι εἶπον, ἔδωκα τὰς ἐπιστολάς!... Οἱ γονεῖς γνωρίζουσι τὰ πάντα καὶ μοὶ εἶχον ὑποσχεθῆ αὐτὴν ἀλλ' ἀφ' ἧς ὁ υἱὸς σας ἐξήτησε τὴν χεῖρά της, ὅστε αὐτοὶ μετ' ἐλθου πλέον εἰς ἐκείνην... Ἀλλὰ κατόπιν τοιαύτων συμβάντων, εἶνε δύναται νομίζω ἐκείνη νὰ συζευθῇ μετ' ἄλλου.»

— Καλὰ! ἀπήντησεν ὁ Στέφανος, ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὰς ἐπιστολάς. Εἰσεδέσθε νὰ σᾶς προσφέρω πατήριον αἶνον.

— Εὐχαριστῶ! ἀπήντησεν ὁ ἀνήρ, κατέχεται ὑπὸ θλίψεως μᾶλλον ἢ διψῆς. Καὶ ἀπῆλθεν.

Ὁ πατὴρ ἐπέστρεψεν ἀπαθῆς ἀέλαβε τὴν θέσιν του ἐν τῇ τραπέζῃ καὶ τὸ γεῦμα ἐπερατώθη φαῖδρῶς.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἐπέβραν ὁ Στέφανος ἐξῆλθε μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ εἰς τοὺς ἀγρούς. Παρέμειναν ἔξω ἐπὶ πολὺ ὅτε ἐπέστρεψαν εὐρον τὴν μητέρα περιμένουσιν ἐπὶ αὐτοῦς.

«Σύζυγέ μου, εἶπεν ὁ πατὴρ, δεικνύων τὸν υἱόν του, ἰνεγαλοίσθηται τὸν Ἰωάννην! εἶνε δυστυχῆς...»

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἔκμαε πλέον λόγον περὶ τῆς Ἀρλεσιανῆς, τὴν ἠγάπα ἐν τῷ οἰκίσκῳ πάντοτε, καὶ μάλιστα ἔσον οὐδέποτε

ἄλλοτε, ἀφ' ἧς τῷ ἔδειξα αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονας ἄλλου. Εἶχε μόνον ἰκανὴν ὑπερηράνειαν ὡστε νὰ μὴ λέγῃ τίποτε καὶ τοῦτο τὸν ἐρόνευσεν, τὸ δυστυχῆς πατὴρ! Ἐνίοτε διήγαγετο ἡμέρας δολοκλήρους, ἀκίνητος, ἐν τινὶ γωνίᾳ. Ἄλλοτε, εἰργάζετο μικροβῶδες καὶ ἐξετέλει ἐργασίαν δέκα ἐργατῶν... Τὸ ἐσπέρας, ἐλάμβανε τὴν εἰς Ἀρλ ἄγουσαν, καθίζων μὲχρι οὐ διακρίνῃ τὰς κορυφὰς τῶν κωδωνοστασιῶν τῆς πόλεως, εἶτα δὲ ἐπέστρεφεν. Οὐδέποτε ἀπῆλθεν εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν.

Οἱ κάτοικοι τοῦ οἰκίσκου, ἐλέποντες πάντοτε αὐτὸν θελιμμένον καὶ μονήρη, ἠγνόνον καὶ οὕτω τί νὰ κάμωσι. Προέβλεπον συμφρᾶν τινά... Ἦλέραν τινὰ ἡ μήτηρ του ἐν τῇ τραπεζῇ θεωροῦσα αὐτὸν μετ' ὀφθαλμοῦς πληγῆς δακρύων, τῷ εἶπε, «Καλὰ! Ἰωάννη!» Ἄν ἐξακολουθῆς πάντοτε νὰ τὴν ἀγαπᾶς, θὰ σοὶ τὴν δώσωμεν...»

Ὁ πατὴρ ἐκυπτε τὴν κεφαλὴν, πορφυροῦς ἐξ αἰδοῦς... Ὁ Ἰωάννης ἐνευσεν ἀρνητικῶς καὶ ἐξῆλθεν...

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης μετέβαλε τρόπον, προσποιόμενος ἀέναντον εὐθυμίαν ἔνα ἐγκαρδιώσῃ τοὺς γονεῖς του. Ἐπῆρνε καὶ πάλιν εἰς τὸν χορὸν, εἰς τὸ καπνῆ εἶον καὶ πανταχοῦ. Καὶ εἰς τὴν πατήριον αὐτὸς ἔσπερε τὸν χορὸν.

Ἐπῆρνε τὴν ἡμέραν ἔλεγεν ὁ πατὴρ. Ἦ μήτηρ ὅμως ἔτρεπε πάντοτε φόβος καὶ ἐπηγρόμνη ἡ τὴν πολὺ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τῆς... Ὁ Ἰωάννης ἐκοιμᾶτο εἰς τὸν αἶνον μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του ἑλάμον ἡ πτωχῆ γρατὰ ἔσπερε τὴν κλίνην τῆς παραπλευρῆς τοῦ ἐαλκίμου τούτου. Τὰ τέκνα ἔσπερε ἐλάμβανον τὴν ἀνάγκην αὐτῆς κατὰ τὴν νύκτα.

Ἐπῆλθεν ἡμέρα ἑορτικῆ, ἡ εἰώρταξεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Στεφάνου.

Μεγὰλλῃ χαρὰ ἐν τῷ οἰκίσκῳ... Προσφέροντο εἰς ὅλους διάφορα ἐπιδόρπια, καὶ οἶνος ἐκλεκτός ἐχύνετο ἐν ἀφθονίᾳ. Ἐπειτα, φωτισμὸς ἐν τῇ αὐλῇ καὶ πυροτεχνήματα λαμπρὰ... Ἐχόρευσαν μέχρις ἐξαντλήσεως. Ὁ μικρὸς ἔκαστος τὴν καινοουργίαν τοῦ ἐσθῆτα. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἰωάννης ἐραίνετο κατ' ἐχρησιστημένον ἡ ἔβλησε νὰ χορεύσῃ μετὰ τῆς μητρὸς του καὶ ἡ πτωχῆ γυνὴ ἐδάκρυσεν ἐξ εὐδαιμονίας.

Περὶ τὸ μετνοῦκτον ἀπῆλθον δι' ὄπνον. Ὅλοι εἶχον ἀνάγκην ὄπνου.

Τὴν ἐπαύριον, περὶ τὴν χαρκαυγῆν, ἡ μήτηρ ἤκουσέ τινα διασχίζοντα ἐσπευσμένως τὸν κοιτώνά της. Εἶχεν ἀρίστον τι προσέσθημα. «Σὺ εἶσαι, Ἰωάννη,» Ὁ Ἰωάννης δὲν ἀπῆντῆ. Ἐβρίσκειται ἦδη εἰς τὴν κλίμακα. Ταχέως, ταχέως εἰς τὴν ἡμέτην ἐγειρεται! Ἰωάννη, ποῦ πηγαίνεις; Ἀναβαίνει εἰς τὸ ὑπερφῶν ἀναβαίνει καὶ ἐκείνη ὁρῶσθαι αὐτοῦ. «Γιέ μου, δὲ ὄνομα Θεοῦ!» Ἐκεῖνος κλείει τὴν θύραν καὶ σφραγίζει τὸν σῦρτην.

«Ἰωάννη, Ἰωάννη μου, εἶπέ μοι, τί θέλεις νὰ κάμῃς;» φηλαφροῦσα ἐξήτησε διὰ τῆς γηραιῆς καὶ τρυφεροῦς αὐτῆς χεῖρὸς τὸ κλεῖθρον... Παράκυρον τὴν ἠοιχθῆ, ἤκουσθη ὁ πρῶτος σῶματος περὶ τοῦ τοῦ λιθοστρώτου τῆς οὐλῆς, καὶ οὐδὲν πλέον...

Μοὶ εἶχεν εἶπει, τὸ πτωχὸν παιδίον. «Τὴν ἀγαπῶ πολὺ... Σὴν θέλω...» Εἶνε πολὺ κακὸν τὸ νὰ μὴ δύναται ὁ ἔρωσ νὰ ἐξαλειφθῇ μετὰ τὴν περὶφρονησιν...

Τὴν αὐτὴν αὐτὴν ἐκείνην πρωῖαν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου ἠρώτων περὶ τῶν κραυγῶν δὲ εἶχον ἀκούσει προσερχόμενος ἀπὸ τοῦ οἰκίσκου τοῦ Στεφάνου.

Ἦσαν αἱ κραυγαὶ τῆς μητρὸς, ἦτις, ἡμίγματος ἐν τῇ αὐλῇ περὶ τῆς λιθίνης τραπέζης, τῆς κεκαλυμμένης ὑπὸ δρόσου καὶ αἵματος, ὠλοφύρετο κρατοῦσα μετὰ τῶν γεωσῶν αὐτῆς τὸ νεκρὸν τῆς τέκνον.

Κ.

ΟΙ ΙΠΠΟΙ ΕΝ ΣΥΡΙΑ

Ὡς ἐν Ἀραβίᾳ, οὕτω καὶ ἐν Συρίᾳ, ἡ ἱπποτροφία τυγχάνει ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων μελημάτων τῶν κατωίκων, ἀδιακρίτως ἐθισμού καὶ κοινωνικῆς τάξεως.

Συνήθως μία πολυτόκος φορβάς εἶνε ἡ μόνη περιουσία μιᾶς ἢ καὶ πολλῶν οικογενειῶν.

Τὸ καθκρόν γένος τῶν ἵππων δύναιται κυρίως νὰ διακριθῇ ἐνταῦθα εἰς δύο στελέχη, εἰς τὸ τῶν Νεζδίζ καὶ εἰς τὸ τῶν Κέλς. Πολλὰ, ἐννοεῖται, τὰ μυθώδη λέγονται ἀναφορικῶς τῆς ἀξίως τῶν πράγματι νοημόνων καὶ ἰσχυρῶν αὐτῶν ζώων. Ἄν πρέπει νὰ πιστεῦσωμεν τὰς ἀφηγήσεις τῶν βεδουίνων, ἡ Μήτηρ τοῦ Ἰγνίου κατέχει τὴν πρώτην θέσιν ἐν ταῖς ὑποδικαιρίσει τῆς δευτέρας κατηγορίας. Τὸ ἐξαισιον αὐτὸ γένος ὀφείλει τὸ ὄνομα του εἰς τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον.

Διάσημος σείκης εἶχε φορβάδα Κέλς, ἥτις ἔτεκεν αὐτῷ πῶλον μετα τινὰς ἡμέρας ἡ φυλὴ αὐτοῦ συνεπλάκη πρὸς τοὺς ξυδράς τοῦ σιδήρου (πιθανῶς τοὺς Σταυροφόρους) καὶ ἠττηθεῖσα κατεσφάγη. Ὁ σείκης ἠναγκασθὲν νὰ τραπῇ εἰς φυγὴν, καὶ θέλων δὲ ν' ἀφήσῃ εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ τὸν πολυτίμον πῶλον του, ἐπληξεν αὐτὸν ἐπανειλημμένως διὰ τῆς λόγχης, ἰδίως δὲ ἀπέκοψε τὸ ἰγνιον μιᾶς τῶν κνηρῶν του. Μετὰ τριῶρον καλπασμὸν ὁ ἵππεὺς ἀρίκετο εἰ, ἀσφαλὲς μέρους καὶ πεζεύσας ἔδρασε τὴν φορβάδα ὑπὸ τὴν σκιάν δένδρου, ἐνθα καὶ αὐτὸς ἐκπλωθεὶς ἀπεκοιμήθη. Ὁ τε ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς του ἰδὼν τὸν πῶλον θνήσκοντα παρὰ τὴν μητέρα του! Ὁ σείκης ἐκλαυσε πικρῶς ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ εὐγενοῦς ζώου, καὶ ἔκτοτε οἱ ἄραβες ἀδρῶς ἠγόραζον τοὺς γόνους τῆς φορβάδος του. Ἡ γέννησις εὐγενοῦς ἵππου ληξιαρχικῶς πιστοῦται ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῆς φυλῆς, καὶ αἱ ἀγοραὶ τελοῦνται κατόπιν ἀναθεωρήσεως τῶν ἐγγράφων τῆς γενεαλογίης, οὗ παντὶ δ' ἵππῳ ἐπιτρέπεται τὸ φέρειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λόρον εἰς πτερῶν, ἐμβλημα τοῦ καθαροῦ αἵματος.

Ἐν Βηρυτῷ, 15 Ἰουνίου 1888

N. ΚΑΠΙΓΙΟΛΔΑΣΗΣ

ΚΛΟΠΙΜΑΙΑ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΜΑΤΙ

Ἠρέπει τις νὰ γράφῃ βπως καὶ ὀμιλεῖ.,. Α.

Καὶ κάεωθεν

Καὶ ἐὰν ὀμιλεῖ διὰ τῆς βπως.,. Β.

ΕΝ Τῷ ΠΛΗΜΜΕΛΕΙΟΔΙΚΕΙῳ

— Κατηγορεῖσαι θεὶ ἐκτέπνησας σφοδρῶς τὴν σέβρον σου.

— Καθόλου, κύριε πρόεδρε, μόλις τὴν ἐκτέπνησα ὀλίγον μὲ τὸ μανθῶλι μου.

Ἡ μάρτυς. Πρέπει δμως νὰ γνωρίζετε, θεὶ τὸ μόνον μανθῶλι τὸ ὅποσον μεταχειρίζεται ὁ σέβρονός μου, εἶνε τὰ δάκτυλά σου.

ΕΝ ΤΙΝΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙῳ

— Ἐχέσε ψητὸ κρέο;

— Μάλιστα κύριε, τῶρα ψήνεται.

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ὨΡΑΝ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

Ἡ πενθερὰ πρὸς τὸν γαμβρόν της, ὁ ὄμιλος ἡ νεότης ἐπῆρξε θεελιδώδης:

— Δοιπὸν, γαμβρό μου, τὰ εἶπομεν ὄχι πλέον τρέλλας!

— Ὁ, σὺς ὀπόσχομαι θεὶ αὐτὴ εἶνε ἡ τελευταία.

Ἦνε ἡ δευτέρα ὦρα μετὰ τὸ μεσονύκτιον.

Ὁ γηραιὸς ἀπαρτίτης Παῦλος ἀπεκοιμήθη παρὰ τὴν ἐστίαν, περιμένων τὸν κύριόν του, ἕδοτις ἐλθόν ἐν τῷ μετακθ καὶ εὐρῶν αὐτὸν κοιμώμενον, ἀπεσῦρθη ἀθερῶως ἐν τῇ κλίνῃ του.

Μετὰ τινὰς στιγμὰς, ὁ Παῦλος ἀγρυπνίεται καὶ παρατηρῶν τὸ ἔκκερρες, ἀτρακτάει χασιμώμετος:

— Μὰ πότε σὰ εἴθη ἐπὶ τέλοισ αὐτῶ; ὁ γέρω παραλομένος!

Φωνὴ ἀπὸ τοῦ βαθοῦς κλίνης:

— Παῦλε, ἠμπορεῖς νὰ κοιμηθῆς ἐλεύθερα. Ὁ γέρω παραλομένως ἔχει ἐπιστρέφει!

Ὁ κύριος Μερβάνθιος δίδει δεξιάσεις διδακτορικὰς. Ὁ καθηγητὴς. — Διατὶ δὲν ἀπαρτίεις; μήπως σὲ συγχίλει ἡ ἐρώτησις μου;

— Ὅχι, ὄχι ἡ ἐρώτησις καθόλου, κύριε καθηγητὰ, ἀλλ' ἡ ἀπάντησις.

Ἐμπορὸς τις ἀποθησκαί, ἀφίρων κολοσσαία περιουσίαν, ἦν ἀπέετης μὲ ἀρχικὸν κεφάλαιον εἰκοσιπέντε χιλιάδων δραχμῶν, κληροδοτεῖ δὲ τὴν αὐτὴν εἰς τινὰ φίλον του, ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ θέσῃ ὁτοῦς ἐν τῷ φρενῶν τοῦ ἐμπόρου εἰκοσιπέντε χιλιάδας φράγκων.

Ὁ κληροτόμος, ἀγῶν ἐπὶ μακρὸν ἐσκέφθη τίτιν τρόπον κάλλιον νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἐσῶν ἀλλ' ἂ δαπαρηρὰν ταύτην θέλησιν τοῦ μακαρίτου, ἐπληξὲ τὸ μέτωπον περιχαρῆς, λέγων:

— Μάλιστα! θὰ βάλω ἐν συνάλλαγμα καὶ ὅποταν θελήσῃ, τὸ δευρογενεῖν εὐθὺς.

Καὶ ἐν ἱστορικώτατον γερουδς, τὸ ὅποσον, ἡ ἀβρὰ ἀναγνωστρία παρακαλεῖται νὰ παρατρέξῃ ἀπαρτίρητον.

Ἡ σκητὴ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πινακωιδῶν, ἐν πλήρει μεσοκυκίῳ καὶ πλήρει παροσελήνῳ.

Νεανίας ἕδει ὀπὸ τὰ παράθυρα τῆς φίλης του διὰ φωνῆς ἐρρίτου καὶ παρατότου:

Ἢθ' ὄβρη ἀπόψε ἡ ἀγάπη μου θὰ ὄβρη...

Φωνὴ ἀνθρώπου ἀγρυπνιθέντος ἐκ τῆς μελωδίας, ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ ἀπέναντι ἐξώστου:

— Φθάνει, φίλε μου, φθάνει καὶ περὶ αὐτοῦ μὴ ἀμφιβάλλεις πῶσως τὸ ἔσμά σου θὰ εἶνε θεὶ αὐτὴν ἀποτελεσματικώτατον καθαρτικόν.

Ἄρχαιοκἀπηλος